БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 18 (16.404). | 23 январь 1976 йил, жума | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

- СЪЕЗДОЛДИ МУСОБАҚАСИ ҚИЗҒИН ТУС ОЛМОҚДА
- ЧОРВАДОРЛАР ЯНГИ МАРРАЛАРНИ ЭГАЛЛАМОҚДАЛАР
- БАҲОР ТАРАДДУДИ БОШЛАНДИ

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлигига қарашли Чирчиқ дон қабул қилиш корхонаси бу йил экиш мавсумигача республика колхоз ва совхозларига беш минг тоннадан зиёд сараланган маккажўхори уруғини юборади. Суратларда (юқоридан) 1. Лаборатория агрономи Р. Мустафина уруғларнинг намлигини текширмоқда. 2. Омбор мастери И. Полубакин «ВИР-338 ТВ» навли маккажўхори уруғини жўнатишга тайёрлаяпти.

И. Глауберзон фотолари.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ВЦСПС ВА ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ВА ИШ СИФАТИНИ ОШИРИШ УЧУН, 1976 ЙИЛГИ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ПЛАНИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИШ УЧУН БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИ ЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА

Мамлакатимиз тўққизинчи беш йилликда коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишда анча олға силжиди. Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари янада ривож топди, совет кишилари турмушининг моддий ва маданий даражаси анча ошди. Бу муваффақиятлар — ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, зиёлилар, бутун совет халқи фидокорона меҳнатининг натижасидир, партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ташкилотчилик ҳамда сиёсий ишининг натижасидир. Ишлаб чиқариш планларини бажаришда, меҳнат унумдорлигини оширишда ва ишдаги бошқа сифат кўрсаткичларини яхшилашда, меҳнатга коммунистик муносабат руҳини тарбиялашда социалистик мусобақа муҳим роль ўйнади, бу мусобақа янги, янада баланд поғонага кўтарилди.

Ўнинчи беш йиллик зўр сиёсий ва меҳнат жўшқинлиги вазиятида бошланди. Партиянинг КПСС XXV съездини меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олайлик, деган даъватига жавобан халқ хўжалиги ҳамма тармоқларининг ходимлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун, 1976 йилги халқ хўжалик планини муваффақиятли бажариш учун бошланган социалистик мусобақага актив қўшилдилар.

Москва корхоналарининг илғор бригадалари ва коллективлари «Сифат беш йиллигига — ишчи кафолати» деган ташаббус билан майдонга чиқдилар. Ленинградда «Ҳар бир кишининг юқори сифатли иши — коллектив юксак меҳнат самарадорлигининг гарови» деган ҳаракат кенг оммалашмоқда. Львов область корхоналарининг маҳсулот сифатини бошқариш комплекс системасини ишлаб чиқиб, жорий этиш тажрибаси, шунингдек Свердловск область корхоналарининг ишчилар, инженер-техник ходимларининг шахсий тежамкорлик ҳисобини очиш соҳасидаги тажрибаси кенг қўлланилмоқда. Кўмир ва кон-руда саноати илғор бригадаларининг энг юксак меҳнат унумдорлиги учун бошлаган мусобақаси кенгайиб бормоқда. Олтой ўлкаси ва Ростов области қишлоқ хўжалигининг ходимлари колхоз ва совхоз ишлаб чиқариши ҳамма резервларидан максимал фойдаланиш учун, мўл ҳосил учун бошланган мусобақанинг ташаббускорлари бўлдилар. Бир қанча қурилиш ва монтаж ташкилотларининг, машинасозлик корхоналарининг коллективлари енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналари қурилишини тезлаштириш, улар учун керакли асбоб-ускуналар тайёрлаш муддатларини қисқартириш ва янги қувватларни тезроқ ўзлаштириш учун социалистик мусобақани кучайтирмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети ва ВЛКСМ Марказий Комитети меҳнаткашларнинг ижодий ташаббусини қўллаб-қувватлаб ва маъқуллаб, қарор қиладилар:

1. Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область, округ, шаҳар, район партия комитетлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, министрликлар ва идоралар, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, меҳнаткашлар депутатлари ўлка, область, шаҳар ва район Советларининг ижроия комитетлари, хўжалик раҳбарлари ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни **«Экономикани ва халқ фаровонлигини янада юксалтириш йўлида ишлаб чиқариш самардорлиги ва иш сифатини оширайлик!» деган шиор остида Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини** кенг қулоч ёйдиришга қаратсинлар.

Мусобақадошларнинг бутун куч-ғайрати қуйидаги асосий масалаларни:

Ҳар бир меҳнаткашнинг, ҳар бир меҳнат коллективининг иш самарадорлиги ва сифатини ошириш, маҳсулотнинг ҳамда қурилиш-монтаж ишларининг техникавий даражаси ва сифатини муттасил кўтариш, олий категориядаги маҳсулот ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш

фан-техника тараққиётини янада жадаллаштириб, ходимларнинг малакасини ва касбкор маҳоратини ошириб, меҳнатни, ишлаб чиқаришни ва бошқарувни ташкил қилишни такомиллаштириб, иш вақтидан яхширок фойдаланиб, шу асосда меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг юксак суръатларини таъминлаш;

ишлаб чиқариш фондларидан янада самаралироқ фойдаланиш, машина ва ускуналар ишининг смена коэффицентини ошириш, янги ишга тушириладиган қувватларни ўзлаштириш ва лойиҳадаги техникавий-иқтисодий кўрсаткичларга эришиш муддатларини қисқартириш;

иқтисодий тежамкорликни кучайтириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот таннархини ва уни тайёрлаш учун ишлатиладиган материални камайтириш, хом ашё, материал, энергия ва бошқа материаллардан, шунингдек молиявий ресурслардан тежаб-тергаб, омилкорлик билан фойдаланишни таъминлаш;

илмий-тадқиқотларнинг самарадорлигини ошириш, уларнинг натижаларидан халқ хўжалигида фойдаланишни тезлаштириш, прогрессив материаллар ва технология жараёнларини, янги машиналар ва асбоб-ускуналарни яратиш, ҳамда уларни ишлаб чиқаришга тезроқ жорий этиш, уларнинг вазнини камайтириш, чидамлилиги ва пишиқлигини ошириш;

маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан бирга планда белгиланган номенклатура ва ассортимент, кооперация асосида мол етказиб бериш топшириқларини ва шартномадаги мажбуриятларни албатта бажариш, халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларидаги корхоналарда юқори сифатли халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кенгайтириш;

дон, гўшт, сут, пахта, қанд лавлаги, сабзавот, картошка ҳамда деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотлари етиштиришни бутун чоралар билан кўпайтириш, давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотини сотиш планларининг ҳар бир колхоз ва совхоз томонидан муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажарилишини таъминлаш, ер, техника, ўғитлардан янада самаралироқ фойдаланиш:

қурилиш муддатлари ва қийматини қисқартириш, ишлаб турган корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш ва реконструкция қилишни кенгайтириш, қурилиш-монтаж ишларини олиб боришнинг илғор методларини, ғоят самарали материаллар ва конструкцияларни қўлланиш, бинолар ва иншоотларни лойиҳалашни такомиллаштириш;

Халқ хўжалиги билан аҳолига транспорт ва алоқанинг ҳамма турлари хизматини яхшилаш, юкларни истеъмолчиларга тезроқ етказиб бериш, чиқимларни, ўринсиз юк ташишларни қисқартириш, транспорт воситаларидан янада тўлиқроқ фойдаланиш:

маҳсулот ишлаб чиқармайдиган ҳамма тармоқларнинг ишини яхшилаш, хизмат ҳажми ва турларини кўпайтириш, аҳолига хизмат қилишнинг илғор форма ва методларини жорий этиш, ишдаги маданиятни ошириш масалаларини ҳал этишга қаратилсин.

2. Партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органлари, министрликлар ва идоралар умумхалқ социалистик мусобақасини ташкил этиш соҳасида орттирилган тажрибадан ҳар томонлама фойдалансинлар. Корхоналар, цехлар, сменалар, бригадалар, участкалар, бўлимлар, фермалар ва звенолар коллективларининг социалистик мусобақаси, шунингдек ишчи ва колхозчиларнинг якка тартибдаги мусобақаси ҳамда касбдошлар мусобақаси доимо такомиллаштирилсин.

Хом ашё, материаллар, бутлаш буюмлари етказиб берадиган корхоналар ва ташкилотлар коллективлари билан тайёр маҳсулот ишлаб чиқарадиган корхоналар коллективларининг мусобақасини кучайтиришга алоҳида эътибор бериб, шу тариқа маҳсулот сифатини анча оширишга ва халқ хўжалигининг юксак самарадорлигига эришилсин. Фан ва ишлаб чиқариш ходимларининг ижодий ҳамдўстлиги мустаҳкамлансин.

Олинган социалистик мажбуриятлар ва муқобил планларнинг ҳамма коллективлар, ишчилар ва колхозчилар томонидан муваффакиятли бажарилиши учун зарур шарт-шароитлар таъминлаб берилсин. Социалистик мусобаканинг таъсирчанлигини янада оширишга эришилсин, совет кишилари меҳнатга коммунистик муносабат руҳида тарбиялансин, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми мустаҳкамлансин.

Социалистик мусобақада ғолиб чиққан, тармоқда энг юксак кўрсаткичларга эришган новаторлар, илғор ишчилар, колхозчилар ва инженер-техник ходимларнинг иш тажрибаси сабот билан жорий этилсин. Министрликлар ва идоралар илғор тажрибани жорий этиш йиллик планларини ишлаб чиқиш ва бажариш устидан назоратни кучайтирсинлар. 1976 йилда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Тўққизинчи беш йилликдаги Шавкатли меҳнати учун» эсдалик нишонлари билан тақдирланадиган корхоналар, қурилишлар, колхозлар, совхозлар ва бошқа ташкилотларнинг тажрибасини ўрганиш ташкил этилсин.

Партия органлари ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, министрликлар ва идоралар ёшларни меҳнатсеварлик руҳида тарбиялаш сифатини янада ошириш, мураббийлик ҳаракатини ривожлантириш, ёш ишчилар ва колхозчиларга кадр ходимларнинг тажрибасини ўргатиш, ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонларнинг қаҳрамонона анъаналарини ўргатиш учун зарур чораларни кўрсинлар.

3. 1976 йилда Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ташкил этилсин:

иттифоқдош ва автоном республикалар, ўлкалар ва областлар мусобақасининг ғолибларига КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари дипломлар билан бирга топширилсин;

шаҳарлар ва шаҳарлардаги районлар мусобақасининг ғолибларига, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари дипломлар ва пул мукофотлари билан бирга топширилсин;

миллий округлар ва қишлоқ районлари мусобақасининг ғолибларига КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари дипломлар ва пул мукофотлари билан бирга топширилсин;

корхоналар, бирлашмалар, қурилишлар, илмий-тадқиқот ва бошқа ташкилотлар ҳамда муассасалар коллективлари мусобақасининг ғолибларига КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари дипломлар ва пул мукофотлари билан бирга топширилсин:

колхозлар, совхозлар, аграр-саноат бирлашмалари, хўжаликлараро ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотлари (қайси идорага қарашли эканлигидан қатъий назар), шунингдек СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги системасининг илмий-тадқиқот муассасалари мусобақасининг ғолибларига КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари дипломлар ва пул мукофотлари билан бирга топширилсин:

Бригадалар, участкалар, бўлимлар, фермалар, звенолар мусобақасининг ғолибларига: саноат, қурилиш ва транспортда — министрлик (идора) билан касаба союзлари Марказий Комитетларининг фахрий вимпеллари топширилсин, вимпеллар билан мукофотланган бригадалар (участкалар)нинг аъзоларига эса фахрий дипломлар ва эсдалик совғалар; қишлоқ хўжалигида — министрлик (идора) билан касаба союзлари Марказий Комитетларининг фахрий дипломлари ва эсдалик совғалари топширилсин;

комсомол-ёшлар бригадалари мусобақасининг ғолибларига «Беш йилликлар қаҳрамонлари, меҳнат ветеранларидан — энг яхши комсомол-ёшлар коллективига» деган кўчма Қизил байроқлар билан бирга дипломлар ва пул мукофотлари топширилсин;

етакчи касбдаги ишчилар ва колхозчилар мусобақасининг ғолибларига министрлик (идора) билан касаба союзлари Марказий Комитетларининг фахрий дипломлари ва эсдалик совғалари топширилсин.

4. Социалистик мусобақада юқори ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришган ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларни мукофотлаш учун «Социалистик мусобақа ғолиби» деган ягона Умумиттифоқ нишони таъсис этилсин.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка, область партия комитетларига, министрликлар ва идораларга, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, ўлка ва область ижроия комитетларига касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан биргаликда:

ишлаб чиқаришда алоҳида ўрнак кўрсатган илғорларни, тармоқда меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот сифатининг энг юқори даражасига ҳамда меҳнатда бошқа катта натижаларга эришган бригадалар, участкалар, бўлимлар, фермалар, звеноларнинг аъзоларини;

ишлаб чиқариш самарадорлигини ва маҳсулот сифатини оширишда, план топшириқларини бажаришда жуда катта муваффақиятларга эришган энг яхши корхоналар, қурилишлар, колхозлар, совхозлар ва бошқа ташкилотларни ҳукумат мукофотларига тақдим этишларига рухсат берилсин.

Меҳнатда энг катта муваффақиятларга эришган социалистик мусобақа илғорларига — ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимларга, бригадалар, участкалар, бўлимлар, фермалар ва звеноларнинг коллективларига СССР Давлат мукофотлари берилсин.

5. Қуйидаги таклифлар:

А) ВЦСПСнинг саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши илғорларини рағбатлантириш учун Совет Иттифоқи бўйлаб ва қардош социалистик мамлакатларга сафар қилиш учун 100 мингта имтиёзли туристик йўлланмалари ажратиш тўғрисидаги таклифи:

Б) ВЛКСМ Марказий Комитетининг:

социалистик мусобақада энг юқори натижаларга эришган комсомол-ёшлар коллективларига ва ёш ишлаб чиқариш ходимларига Ленин комсомолининг мукофотларини бериш тўғрисидаги;

социалистик мусобақада энг яхши кўрсаткичларга эришган комсомол-ёшлар коллективларини мукофотлаш учун ВЛКСМ Марказий Комитетининг вимпелларини таъсис этиш тўғрисидаги;

социалистик мусобақа ғолибларига совет халқи революцион, жанговар ва меҳнат шуҳрати жойлари бўйлаб ва қардош социалистик мамлакатларга сафар қилиш учун 30 мингта имтиёзли туристик йўлланмалар ажратиш тўғрисидаги таклифлари қабул қилинсин.

6. Партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш, план топшириқларини бажариш йўлидаги мусобақанинг таъсирчанлигини ривожлантириш ва кучайтириш учун, мусобақа якунларидан ҳаммани хабардор қилиш ва илғор тажрибани оммалаштириш учун пропаганда, оғзаки ва кўргазмали агитациянинг ҳамма воситаларидан, иқтисодий ўқиш системасидан фойдалансинлар.

Марказий ва маҳаллий газеталарнинг, журналлар ва нашриётларнинг редакциялари, СССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети, СССР Министрлар Советининг Кинематография давлат комитети Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг боришини мунтазам ва муфассал ёритиб турсинлар. Мусобақанинг тарбиявий роли конкрет мисоллар ёрдамида ҳар томонама очиб берилсин, ишлаб чиқаришдаги энг яхши тажриба кўрсатилсин, мусобақадаги камчиликлар ва расмиятчиликка кескин қарши чиқилсин.

Марказий ва маҳаллий газеталарда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг бориши ва натижаларини кўрсатишга бағишланган махсус саҳифалар чиқариш давом эттирилсин. Радио ва телевидение орқали «Социалистик мусобақа кундалиги» программаси мунтазам равишда олиб борилсин.

* * *

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети комил ишонч билан айтадиларки, мамлакат меҳнаткашлари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига актив қўшилиб, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXV съездини меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб оладилар, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишни, 1976 йилги халқ хўжалик планининг муваффақиятли бажарилишини таъминлайдилар ва шу тариқа ўнинчи беш йилликнинг улуғвор вазифаларини рўёбга чиқаришга муносиб ҳисса қўшадилар.

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

САМАРҚАНД («Совет Ўзбекистони» мухбири). Пастдарғом районининг чорвадорлари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб биринчи квартал гўшт сотиш планини муддатидан олдин ошириб бажардилар. Давлатга пландаги 4700 центнер ўрнига 4800 центнер гўшт топширилди. Бунга колхозлараро бўрдоқичилик комплекси коллективи, Ильич номли, «Самарқанд» ва «Пастдарғом» совхозларининг чорвадорлари муносиб ҳисса қўшдилар.

Шунингдек, Жомбой райони ҳам областда биринчилардан бўлиб квартал гўшт тайёрлаш планини адо этди. Пахтачи райони квартал гўшт тайёрлаш планини 145 процент қилиб бажарди. Зафар қучган ҳар уч район чорвадорлари давлатга ярим йиллик гўшт тайёрлаш планини КПСС XXV съезди очиладиган кунгача бажариш учун ҳаракат қилмоқдалар.

* * *

«Боёвут» совхози чорвадорлари райондагина эмас, балки Сирдарё областида ҳам довруғ таратишган. Жонажон партиямизнинг бўлажак XXV съезди шарафига ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб юборган совхоз чорвадорлари 1976 йилни ҳам муваффақиятли бошладилар. Ҳозирга қадар давлатга пландаги 80 тонна ўрнига 92 тонна гўшт топширилди. Биринчи квартал планини 110 процент қилиб адо этилди. Шуниси эътиборга лойиқки, совхоз бўрдоқибоқарлари ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазнини 640—655 килограммдан етказмоқдалар. Чўчқаларнинг ўртача тирик вазни эса 130 килограммданга тўғри келмоқда. Совхоз чорвадорларининг бу катта ютуқларида Наврўз Нуринов, Расул Усмонқулов, Эсон Мамасолиев, Ҳасан Элмуродов, Изет Толипов, Тангир Юсупов, Мингжигит Гулмуродов сингари бўрдоқибоқарлар ҳамда Нина Жуковская, Тамара Караева сингари чўчқабоқарларнинг ҳиссаси каттадир. Улар ўз боқимидаги қорамол ҳамда чўчқаларни меҳр билан парвариш қилмоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада темир йўл транспортини қуриш ва ривожлантиришдаги актив иштироки учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Иттифоқ миқёсидаги шахсий пенсионер Ғани Хўжаевни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ ВА А. А. ГРОМИКО Г. КИССИНЖЕР БИЛАН СУҲБАТЛАШДИЛАР

21 январь куни тушдан кейин КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико стратегик қуролларни чеклашга доир янги битимни тайёрлашга тааллуқли масалаларни АҚШ давлат секретари Г. Киссинжер билан муҳокама қилишни давом эттирдилар.

(ТАСС).

ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАР КОМПАРТИЯЛАРИНИНГ СЪЕЗДЛАРИ

ТБИЛИСИ, 22 январь. (ТАСС). Республика коммунистлари 318 минг кишилик отрядининг вакиллари бугун ўз ишини бошлаган Грузия Коммунистик партиясининг навбатдаги XXV съездида қатнашмоқ учун Тбилисига келдилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини делегатлар гулдурос қарсаклар остида якдиллик билан фахрий президиумга сайладилар.

Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. А. Шеварднадзе ҳисобот доклади қилди.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

* * *

РИГА, 22 январь. (ТАСС). Бугун бу ерда Латвия Коммунистик партиясининг навбатдаги XXII съезди иш бошлади. Делегатлар КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросини якдиллик билан фахрий президиумга сайладилар.

Латвия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Э. Восс ҳисобот доклади қилди.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

ВАТАНИМИЗ ТАРАҚҚИЁТИНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИНИ ЮКСАЛТИРИШНИНГ ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ШАРТИ БЎЛГАН МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ТЕЗ ЎСТИРИШГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР БЕРИЛСИН. МИЛЛИЙ ДАРОМАД ЎСИШИНИНГ 85-90 ПРОЦЕНТИГА, САНОАТ МАҲСУЛОТИ ЎСИШИНИНГ ТАХМИНАН 90 ПРОЦЕНТИГА, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МАҲСУЛОТЛАРИ, ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ ИШЛАРИ ЎСИШИНИНГ ЮЗ ПРОЦЕНТИГА ВА ТЕМИРЙЎЛ ТРАНСПОРТИДА ЮК ТАШИШ ҲАЖМИ ЎСИШИНИНГ КАМИДА 95 ПРОЦЕНТИГА МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ЙЎЛИ БИЛАН ЭРИШИШ ТАЪМИНЛАНСИН.

(КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасидан).

ҚИШЛОҚ МАКТАБИ ИСТИҚБОЛИ

КПСС Марказий Комитетининг «1976 — 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXV съездига лойиҳасида, айниқса, қишлоқ жойларида умумий ўрта таълимни ривожлантириш ва такомиллаштиришга алоҳида эътибор берилган. Қишлоқда маориф ва турмуш маданиятини қайта қуриш коммунистик қурилиш ишида алоҳида аҳамият касб этади.

В. И. Ленин ғояларини турмушга татбиқ этишда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Қишлоқ умумий таълим мактабининг иш шароитини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарори, айниқса, қишлоқ умумтаълим мактаби тараққиёт босқичида янги даврни бошлаб берди.

Қишлоқдаги умумий таълим мактаблари ва ҳунар-техника билим юртларини битириб чиқаётган кўплаб ёшларимиз ҳозирги замон қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ўсиб бораётган янгидан-янги эҳтиёжларини қондиришда роли катта. Ўртоқ Л. И. Брежнев профессионал маҳорат техниканинг янги даражасига мувофиқ келадиган, етарли даражада катта ва малакали механизаторлар армиясини вужудга келтириш муҳимлигини алоҳида уқтириб ўтган эди.

Ҳозир Ўзбекистоннинг қишлоқ жойларида саксондан зиёд ҳунар-техника билим юрти ишлаб турибди. Бу билим юртлари тарбияланувчиларга ишчи касби билан бирга умумий ўрта маълумот ҳам бермоқдалар. Бироқ, қишлоқ ёшларининг билим даражаси ҳамон сезиларли даражада шаҳардан орқада қолмоқда. Юқорида қайд этиб ўтилган қарорда кўрсатилганидек, шу билан бирга қишлоқда мактаб таълимини ташкил этишда жиддий нуқсонлар ҳам бор. Қишлоқдаги айрим умумий таълим мактабларида таълим-тарбия ишининг савияси замон талабларидан орқада қолаётир. Шунинг учун ҳам қишлоқ умумий таълим мактаби ҳаётида катта тарихий аҳамият касб этган бу қарорда кундузги, кечки (сменали) ва сиртқи. умумий таълим мактабларининг фаолиятидаги камчиликларга барҳам беришни, яқин йиллар ичида қишлоқда мактаб таълимини янада ривожлантириш, мактабларнинг ўқув-моддий базасини мустаҳкамлаш, уларни малакали ўқитувчи кадрлар билан таъминлаш, ёшларни ўқитиш ва тарбиялаш савиясини оширишга алоҳида таъкидланган.

Ҳозир республикамизда кўплаб қишлоқ умумий таълим мактаби мавжуд, мактаб-интернатлар сони эса ўттиздан зиёд бўлиб, уларда 10.380дан ортиқ ўқувчи таълим олмоқда. Қишлоқ умумий таълим мактаблари қошида ташкил этилган куни узайтирилган группаларда ҳам ўқувчилар сони йилдан-йилга кўпайиб боряпти. Шундай экан, қишлоқ мактаблари қошидаги интернатлар моддий-хўжалик жиҳатдан янада яхши таъминлаш этилиши, қишлоқ ёшларига таълим-тарбия бериш ишлари, уларни ҳар томонлама камолга етказиш партия ва совет органларининг, бутун жамоатчиликнинг ҳамиша диққат марказида бўлиши талаб этилмоқда. Эндиликда республика қишлоқ мактабларида 142.400 дан ортиқ педагог ёшларга фан асосларини қунт билан ўргатмоқда. Қишлоқ мактабларида ёш мутахассисларнинг самарали иш олиб боришлари учун нормал шароит яратиб бериш халқ маорифи органларининг муҳим вазифаларидан бири эканлиги КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасида ҳам кўрсатиб ўтилган.

Лойиҳада уқтириб ўтилганидек, қишлоқ мактабларининг энг муҳим вазифаларидан яна бири дала меҳнаткашлари учун мунтазам равишда муносиб ўринбосарлар тайёрлаш масаласидир. Бўлажак пахтакор, чорвадор, механизатор, умуман, бўлажак қишлоқ хўжалиги мутахассиси ўзининг ўн йиллик даврини мактаб қучоғида ўтказади. Худди ана шу даврда у билим асосларини эгаллайди, унинг дунёқараши шаклланади, деҳқон меҳнати моҳияти ва унинг қадр-қимматини тушунади.

КПСС Марказий Комитетининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXV съездига лойиҳасида **«ёшларнинг касб танлашига кўпроқ эътибор берилсин»** деб алоҳида қайд этилиши қишлоқ умумтаълим мактабига бевосита тааллуқлидир. Дарҳақиқат, айниқса, қишлоқ мактабларида ёшларнинг онгли касб танлаши ҳамон жиддий масала бўлиб турибди. Шуни назарда тутиб, лойиҳадаги мазкур жумлани: **«Қишлоқ умумтаълим мактабларида ёшларнинг касб танлашига кўпроқ эътибор берилсин»**, деб қайд этилиши мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Коммунистик партия томонидан халқ маорифига кўрсатилаётган оталарча ғамхўрлик, айниқса, КПСС Марказий Комитетининг «1976 — 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXV съездига лойиҳасида қайд этилган социал-иқтисодий ва сиёсий тадбирларнинг амалга оширилиши, шубҳасиз, қишлоқ умумий таълим мактабининг иш шароитини янада яхшилашда катта роль ўйнайди.

Т. ТОШПЎЛАТОВ,
педагогика фанлари кандидати.

ТАКЛИФЛАРИМИЗ

Хўжалигимиз пахтакорлари, чорвадор ва боғбонлари КПСС Марказий Комитетининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида партия XXV съездига лойиҳасини чин юракдан маъқулламоқдалар. Мазкур ҳужжат — социалистик қишлоқ хўжалигимизни комплекс тараққий эттиришнинг жанговар программасидир. Лойиҳа коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда катта роль ўйнайди. Хўжаликларнинг экономикасини мустаҳкамлашда янги босқич бўлади.

Биз партиямиз планлари, янги режаларини муҳокама қилар эканмиз, босиб ўтган шонли йўлимизга, зафарларга тўлиқ йилларимизга назар ташлаймиз. Масалан, жуда кўп қийинчиликлар, сув танқисликларига қарамай ўтган беш йилликда колхозимизда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш анча кўпайди. Пахтачиликда айниқса, юксак суръатга эришилди. Давлатга 21 минг 200 тонна ўрнига 22 минг 600 тонна юқори сифатли «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳосилдорлик 26 центнердан 32 центнерга кўтарилди. Деҳқончилик маданияти юксалди. Техникадан фойдаланиш коэффициенти анча кўтарилди.

Ўнинчи беш йиллик — сифат ва самарадорлик йиллари бўлади. Шунга кўра биз лойиҳага: **«Маҳсулот сифатини яхшилаш учун хўжалик раҳбарларининг масъулиятини ошириш лозим»** деган сўзлар ёзиб қўйишни таклиф қиламиз. Чунки, планни ортиғи билан бажарган хўжаликларга қўшимча ҳақ тўланади. Бу — яхши. Энди бунга маҳсулот сифатини (сортини) ҳам қўшиш керак. Биз **тежамкорлик учун кураш — ҳамманинг муқаддас бурчи,** деб ёзиб қўйилишини ҳам истар эдик. Негаки, кейинги йилларда техника, ўғит, сув, ер ресурсларидан оқилона фойдаланиш билан маҳсулот таннархини арзонлаштиришда катта тажриба тўпланди.

Чорвачиликдаги ютуқларимиз ҳам чакки эмас. Ўтган беш йилликда сут ишлаб чиқариш плани 123 процент, гўшт — 180 процент, тухум — 270 процент, пилла — 108 процент, ҳўл мева етиштириш 118 процент бажарилди. Партия ва ҳукуматимизнинг жуда катта, беқиёс моддий-техника ёрдами туфайли бу муваффақиятга эришдик. Ўнинчи беш йиллик лойиҳасида чорвачиликни янада юксалтириш режалари аниқ баён қилиб берилган. Ҳозирги кунда чорвадорларимиз мол туёғини қишдан соғлом, семиз олиб чиқиш, унинг маҳсулдорлигини ошириш учун астойдил курашмоқдалар. Мавжуд 2600 тонна силос, 1200 тонна дағал хашак, 1000 тонна сенаж, 600 тонна беда пичанидан тежаб-тергаб фойдаланилмоқда. Колхозимиздаги бўрдоқичилик ва сут-товар фермаларининг ҳар бир ходими КПСС XXV съезди шарафига юксак социалистик мажбурият қабул қилганлар.

Бўрдоқичилик фермасидан Комил Саидов, Шамсиддин Асроров, Рустам Ражабов, Ёқуб Ражабов ўртоқлар сўқимга боқилаётган молларни кунига 600-700 граммга семиртирмоқдалар. Бунга улар илғор тажриба, зооветеринария фани ютуқларидан омилкорлик билан фойдаланиш, молларни қатъий рацион асосида парваришлаш туфайли эришмоқдалар. Сут-товар фермасида ҳам машъал чорвадорлар кўп. Ойша Эшонова, Хушвақт Яхшиева, Санам Тошева, Мукаррам Ҳалимова, Гулистон Тўраева сингари ўнлаб сигир соғувчиларнинг ҳар бири 3200-3500 литрдан сут соғиб олишга бел боғлаганлар. Қиш ойларида ҳам ёздагидек кўп ва серқаймоқ сут соғиб олиш уларнинг қатъий шиорига айланган.

Хўжалигимизда чорвачиликнинг истиқболи катта. 1980 йилгача Эстония ССРдан келтирилган «Қизил эстон» зотли молларни етиштириш икки ҳисса кўпаяди. Уларни маҳаллий шароитга мослаб, Қорақалпоғистон АССР, Қашқадарё, Хоразм, Сурхондарё, Самарқанд области хўжаликларига етказиб бериш йўлга қўйилади. Беш йиллик охирига бориб колхозимизда гўшт етиштириш 120 тоннага, сут 800 тоннага, пилла 45 тоннага етказилади.

Бизнинг шароитимизда ёзда салқин, қишда иссиқ сақлайдиган, чидамли, гигиена талабларига мос тушадиган нархи арзон қурилиш материаллари етишмаяпти. Лойиҳага, **«олимларимиз, инженер-техникларимиз, конструкторларимиз чорвачилик бинолари, комплекслари қурилишлари учун қулай, ихчам ва арзон материаллар яратишлари зарур»** деб ёзиб қўйилишини истардик.

Яна бир масала хусусида бир-икки оғиз гапириб ўтмоқчимиз. Кекса чорвадорлар пенсияга чиқиб кетяпти. Ёшлар фермага кам келяпти. Чорвачиликдаги асосий ишларни механизация гарданига юкласак, чорвадорлар учун қулай шарт-шароитлар яратиб берсак, фермаларга ишга келувчилар ҳам кўпаяди. Шу билан бирга соғувчилар молбоқарлар, чўпонлар номини шарафлашимиз, улуғлашимиз керак. Бу соҳада радио, телевидение, матбуот саҳифаларида илғорлар тажрибаси кенгроқ ёритилиши тарафдоримиз. Шунингдек, лойиҳага: **«Чорвачиликда мураббийлик ҳаракатини кучайтириш, бу соҳа бўйича ишлайдиган механиклар, токарлар, слесарлар, электриклар, қурувчилар тайёрлашни янада яхшилаш керак»**, деган сўзларни ёзиб қўйишни таклиф қиламиз.

Колхозимизда чорва молларининг озуқа базасини мустаҳкамлашга катта эътибор берилади. Ем-хашак, маккажўхори, лавлаги экинлари майдони кенгайтирилади. Уларнинг ҳосилдорлиги кўтарилади. Бу йил маккажўхорининг ҳар гектаридан 100 центнердан дон, 600 центнердан силосбоп кўкпоя йиғиб олинади. Лавлагикорларимиз ҳосилдорликни гектар бошига 800 центнерга етказадилар. Бу ўтган йилдагидан 200 центнер кўпдир. Шу тариқа чорва молларининг маҳсулдорлиги ва рентабеллигини оширишга пухта замин яратилади.

Биз халқимизни чорвачилик маҳсулотларига бўлган талабини тўлароқ қондириш йўлида астойдил меҳнат қилаверамиз. Коммунистик партия, Совет давлатининг оталарча ғамхўрлиги шунга даъват этади. Кун сайин илгарилаб бораётган ҳаёт шуни тақозо этмоқда.

Ҳ. ОБИДОВ,
Свердлов районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси.
А. ТОШЕВ,
бош зоотехник.

УМУМ МАНФААТИНИ КЎЗЛАБ

Тўққизинчи беш йиллик совет жамиятининг коммунизм сари олға боришида катта босқич бўлиб, унинг моддий-техника базасини бунёд этишда, мамлакат иқтисодий қудратини мустаҳкамлашда муҳим йилларга айланди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, мамлакат экономикасини ривожлантириш ишига муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар. Бунга республика саноатининг беш йилликни муваффақиятли бажарганлиги далил бўла олади. Тўққизинчи беш йилликда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш XXIV съезд Директиваларида кўрсатилган 46-49 ўрнига 51 процент ўсди. Бу йиллар мобайнида 100 дан ортиқ йирик саноат корхоналари ва объектлари қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Республикамиз ишчилар синфи янги — ўнинчи беш йилликни шаҳдам одимлар билан бошладилар. Улар сифат ва самарадорлик беш йиллигида жуда катта кўламдаги вазифаларни ҳал қилишлари керак. КПСС Марказий Комитетининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида партия XXV съездига лойиҳасида Ўзбекистонда саноат маҳсулотининг ҳажмини 35-39 процент кўпайтириш кўзда тутилмоқда. Электрон, электротехника ва химия саноати, айниқса, тез ривожланади. Кўплаб янги корхоналар қурилади. Борлари эса тубдан реконструкция қилиниб, қувватлари оширилади. Масалан, Ангрен кўмир кони негизида янги ГРЭС ҳамда республикамизда яна бир йирик ип газлама комбинати бунёд этилади. «Ўзбекгазпром» бирлашмасига қарашли Муборак газни қайта ишлаш заводи кенгайтирилади. Қандим заводини қуриш эса жадаллаштирилади В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводини кенгайтириш ишлари поёнига етгач, у мамлакатимиздаги йирик қора металлургия корхоналаридан бирига айланади. Чирчиқдаги қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатида янги қувватлар фойдаланишга топширилади. Кичик ва ўртача шаҳарларда, посёлка ҳамда район марказларида йирик корхоналарнинг филиалларини ташкил этишга катта аҳамият берилади. Демак, ўнинчи беш йилликда бу вазифаларни муваффақиятли адо этиш учун республикамиз саноатига яна неча минглаб малакали ишчилар, мутахассислар талаб қилинади. Албатта, бу вазифани амалга оширишда лойиҳада таъкидланганидек, **«Меҳнат ресурсларининг баланси қулай бўлган... иқтисодий районларда саноатнинг сермеҳнат тармоқларини жойлаштириш, маҳаллий малакали кадрлар тайёрлашни яхшилаш»** муҳим роль ўйнайди. Бироқ, меҳнат ресурсларини бошқаришнинг таркиб топган ҳозирги системаси тобора ошиб бораётган талаб ва эҳтиёжларни тўла қондира олмайди. Нима учун?

Аввало, мазкур система ташкилий жиҳатдан охирига етказилмаган. Яъни унинг қуйи (район даражасида) ва юқори (Иттифоқ миқёсида) звенолари йўқ. Тажриба шуни кўрсатаяптики, бир неча районга ёки областъ қарамоғидаги каттароқ шаҳарларга тайинланган вакиллар иш ҳажмининг кўплигидан зиммаларига юклатилган топшириқни уддалай олмаяптилар. Меҳнаткашлар депутатлари район Совети ижроия комитетлари эса меҳнат ресурсларини бошқариш юзасидан ўз фаолиятларини тўла-тўкис амалга ошира олмаяпти. Чунки уларда шу мақсадга хизмат қилувчи керакли даражадаги доимий ишловчи орган мавжуд эмас. Агар бу масалага мамлакат манфаатлари нуқтаи назаридан қарайдиган бўлсак, меҳнат ресурсларини бошқарадиган Бутуниттифоқ маркази умуман йўқлигини кўрамиз. Тўғри, бир пайтлар меҳнат ресурсларини бошқарувчи республика органлари фаолиятини тартибга солиб туриш, республикаларнинг ишчи кадрларга бўлган талаб ва эҳтиёжлари ҳақидаги маълумотларни тўплаш ҳамда бошқа масалаларни ҳал этиш СССР Госпланига юклатилган эди. У ерда меҳнат ресурслари бўлими тузилган эди. Ҳозир бу бўлим тугатилган бўлиб, иттифоқчи республикалар органлари фаолияти координация қилинмайди.

Иккинчидан, ҳозирги замон шароитида меҳнат ресурсларини бошқариш мавжуд давлат меҳнат ресурслари системаси органлари қўлидан кела оладиганидан кўра кенг кўламдаги вазифаларни ҳал қилишни талаб қилмоқда. Бир мисол. Ҳозирги система бўйича давлат органлари ишчи кучларидан фойдаланишни назорат қилиш учун етарли ваколатга эга эмаслар.

Сўнгги фикр. Давлат меҳнат ресурслари системасини ахборот ва маълумотлар билан таъминлаб туриш масалалари қониқарсиз аҳволда. Бошқариш учун зарур бўлган ва етарли ахборотларнинг нормаси белгиланмаган ҳамда кўрсатма материалларда қайд этилмаган. Ишлаб чиқилаётган автоматик системада меҳнат ресурсларини бошқаришнинг вазифалари аниқ ва лўнда кўрсатилмаяпти.

Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида партия XXV съездига лойиҳасидаги тўққизинчи бўлим бошларига қуйидаги абзацни киритишни таклиф қиламан. У: **«Меҳнат ресурсларини бошқариш системасини янада ривожлантириш амалга оширилсин. Ишчи кучларидан фойдаланиш самарадорлигини оширишга боғлиқ бўлган тақсимлаш, қайта тақсимлаш, ёшларни касбкор эгаллашга йўналтиришни планлаштириш каби комплекс масалаларни ҳал этиш таъминлансин»**дан иборатдир.

А. ОРТИҚОВ,
иқтисод фанлари кандидати.

ТАМПЕРЕДАГИ В. И. ЛЕНИН МУЗЕЙИНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ

ТАМПЕРЕ, 21 январь. (ТАСС). Тампередаги В. И. Ленин музейи очилган кунга 30 йил тўлди. Бу музей Финляндия ва Россия ишчиларининг революцион дўстлиги ва бирдамлиги хотираси учун 1946 йил январь ойида «Финляндия — Совет Иттифоқи» жамиятининг ташаббуси билан ташкил қилинган эди.

Музей маҳаллий ишчилар уйи биносига жойлашган. В. И. Ленин 1905 йил декабрь ойида шу бинода РСДРПнинг Таммерфорс (Тампере)да ўтказилган биринчи конференцияси ишларига раҳбарлик қилди ва конференцияда ҳозирги пайт ва аграр масала хусусида докладлар қилди. Ленин 1906 йил ноябрь ойининг бошида ҳам Таммерфорсда бўлган эди. У бу ерда РСДРПнинг II (1 Бутунроссия) конференцияси ишига раҳбарлик қилди. Ленин бу конференцияда II давлат думасига сайлов кампанияси ҳақида доклад қилди.

Тампере ишчилари В. И. Ленин ўзларининг шаҳрида бўлиши хотирасини муқаддас билиб ҳурмат билан эсга оладилар. Музейдаги экспонатлар Владимир Ильични фин ишчилари билан боғлаган қадимий мустаҳкам дўстлик тўғрисида ҳикоя қилади. Бу ерда В. И. Ленин Финляндияда бўлган жойлар туширилган фотосуратлар, ҳужжатлар бор: Бу ҳужжатлар орасида Халқ Комиссарлар Советининг Финляндия мустақиллигини таниш тўғрисида Ленин имзоси билан 1917 йил 31 (18 декабрда) қабул қилинган қарори асосий ўринни олади.

Ҳар йили неча минглаб кишилар музейни зиёрат қилиш учун Тамперега келиб турибдилар. В. И. Ленин музейининг директори П. Йокеланинг айтишича, музей ташкил этилганидан буён икки юз эллик мингдан ортиқ киши уни томоша қилди.

Музейни келиб кўрувчиларнинг таассурот дафтарида неча юзлаб ёзувни ўқиймиз. Эндиликда Финляндия Коммунистик партияси Марказий Комитети ва «Финляндия — Совет Иттифоқи» жамияти марказий правлениесининг музей 30 йиллиги муносабати билан юборган табрикномалари шу ҳужжатлар қаторидан жой олди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 1960 йилда музейни томоша қилган эди. У таассурот дафтарига қуйидаги сўзларни ёзиб қолдирди. «Биз В. И. Ленин хотирасига бағишланган бу музейни зўр иштиёқ билан томоша қилдик. Биз фин ва совет халқлари бузилмас дўстлигининг рамзи сифатида бу музейни ташкил этган Тампере шаҳри аҳолисига самимий миннатдорчилик туйғуларини изҳор қиламиз».

В. И. ЛЕНИННИНГ ЮРТИДА

УЛЬЯНОВСК, 21 январь. (ТАСС мухбири В. Злобин). Бугун шаҳардаги Ленин мемориал маркази гавжум бўлди. Ильич туғилган шаҳар меҳнаткашларининг вакиллари, кўпгина иттифоқдош республикаларнинг делегациялари, Коммунистик партия билан Совет давлати асосчисининг улуғвор ёдгорлигига ташриф буюрдилар. Улар бу ерга гуллар қўйдилар.

Минг-минглаб томошабинлар бугун В. И. Ленинннинг музей-уйида, Владимир Ульяновнинг болалик ва ёшлик чоғлари билан боғлиқ бўлган унутилмас жойларда бўлдилар. Ильичнинг ҳаёти ва фаолиятига бағишланган суҳбат ва лекциялар ўтказилди.

ТОШКЕНТ ЯҚИНИДА МЕДИЦИНА МАРКАЗИ

Янги даволаш-ўқув комплексининг дастлабки корпуслари — Тошкент давлат медицина институти клиника касалхонасининг биринчи корпуслари фойдаланишга қабул қилиб олинди. Олти қаватли иморат биноларида 630 ўринли терапевтика бўлими, лаборатория, диагностика кабинетлари жойлаштирилади.

Янги медицина шаҳарчаси — Ўзбекистон пойтахтининг белига камардек ярашган автомобиль халқа йўли ёқасида барпо этилмоқда. Бу медицина шаҳарчаси меҳнаткашлар сиҳат-саломатлигини сақлаш ва медицина фанини янада ривожлантиришнинг таянч базаси бўлиб қолади. Мана шу беш йилликнинг охирида қурилиш поёнига етказилгач, комплекснинг саккизта даволаш корпуслари — обод, замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган бинолар бир маҳалнинг ўзида икки минг беморни даволаш учун қабул қила оладиган бўлади.

Ўқув корпуси қад кўтармоқда, бу йил учта поток дарсхоналарида дастлабки лекциялар ўқилади. Институт медицина ходимлари ва ўқитувчилари учун шу ернинг ўзида уй-жойлар, турли хўжалик ва маиший хизмат бинолари қурилмоқда. (ЎзТАГ).

КПСС XXV СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТЛАРИ

ЙИГИТ СЎЗИДАН...

Унинг босиб ўтган ҳаёт йўлини барчага ибрат қилиб кўрсатса арзийди. Муболаға эмас; у эсини танибдики далада, пахта ишқида яшайди. Пахтакорлик стажи ҳам чорак асрдан ошади. Ҳар бир йилнинг ўз тарихи, жасоратга тўла саҳифаси ва тавсифи бор.

Лоакал, ўтган йилни олайлик. Эрта баҳор. Хамирдай кўпчиб турган ерга уруғ тушгач, қуёш қиздириб берди. Коммунист Насриддин Пўлатов бошлиқ бригада деҳқонлари бир ёқадан бош чиқариб, ерда нам сақлаш ва чигитни бир текис ундириб олиш тадбирларини кўрдилар. Ғўза қўшқулоқ бўлганда сув танқислиги бошланди. Қўшимча қудуқлар қазилди, насослар ўрнатилди. Ёзда Қизилқумдан тинимсиз гармсел эсди. Бригада даласи гўё қиздирилган тандирга ўхшарди. На чора? Ҳар туп ғўзани авайлаб асраш, парваришлаш, мўл ҳосил тўплаш вазифаси турарди. Ҳамма оёққа турди. Коммунистлар роҳат-фароғатдан кечиб, мунчоқ-мунчоқ тер тўкиб, куну-тун пайкал бошида бўлдилар.

Улар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг **«...Коммунистларнинг битта ҳуқуқдан бошқа ҳеч қандай алоҳида ҳуқуқлари йўқ. Бу ҳуқуқ шуки, улар ҳамиша олдинги сафда бўлишлари, ҳамиша энг қийин жойда бўлишлари керак»**, — деган сўзларини дилларига жо қилиб ишладилар.

Пўлат ирода, мустаҳкам интизом табиий офатлардан устун келди. Ҳалол меҳнат туфайли 89 гектар ерининг ҳар гектаридан салкам 50 центнердан ҳосил олинди. Давлат омборига топширилган пахтанинг 80 проценти агрегатлар ёрдамида терилди. Зиммага олинган юксак социалистик мажбурият шараф билан адо этилди. Ғолиб Ҳайитов, Жўрақул Раҳмонов, Собир Тўхтаев, Раззоқ Набиев, Сафо Отаев сингари сергайрат коммунистлар бу ютуққа салмоқли ҳисса қўшдилар.

Яқинда биз коммунист Насриддин Пўлатов бригадасида бўлдик. Бир томони Қизилқум саҳросига туташиб кетган яхлит далаларда ҳаёт қайнайди. Бульдозер, скрейперлар пишқириб ишлаяпти. Асрлар оша мудраб ётган чўл сийнаси тилим-тилим қилиб ҳайдалиб экинзорларга айлантирилмоқда. Эр йигитлар ер очиб, пахта майдонларини кенгайтириш, она-Ватанимиз кучига-куч, қудратига-қудрат қўшиш тараддудида яшамоқдалар. Иш бошида коммунист Насриддин Пўлатов. Унинг эгнида пушти ранг камзил, галифе шим. Кўзлари тийрак, ҳаракатлари дадил ва аниқ. Бир қарашда у тоғни талқон қилишга шай турган афсонавий Фарҳодни эслатади.

Сўл томонда резина этик кийган сувчилар кетмон кўтариб юришибди. Карталар майда-майда полларга бўлинган. Ер бетини қоплаб турган сув бир текис жимирлайди. Шўр ювиш, яхоб бериш авжида. Прицепли тракторлар ғизиллаб далага маҳаллий ўғит ташияпти. Тўрт жойда компост ҳозирлаб қўйилган. Миришкорлар янги беш йилликнинг биринчи йилида гектар бошига 18 тоннадан чириган маҳаллий ўғит жамғаришга енг шимарганлар. КПСС XXV съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган бригада аъзолари 90 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олганлар.

Насриддин Пўлатов бригадаси бундан тўрт-беш йил илгари кам ҳосилли, қўриқ ерга кўчиб ўтган эди. Йигит сўзидан, арслон изидан қайтмас деганларидек, ташаббускор коллектив қақраб ётган чўлни бўстонга айлантирди. Янги экинзорлар, боғлар барпо қилинди. Шинам уй-жойлар қурилди. Хонадонларда радио, телевизор, холодильник, кир ювиш машинаси, диван, шкаф, стол-стуллар, қўша-қўша гиламлар, хуллас, маданий ҳаёт кечириш учун зарур бўлган жиҳозларнинг ҳаммаси муҳайё. Асфальт кўчаларда енгил машиналар, мотоциклла р, велосипедлар серқатнов.

Коммунист Насриддин Пўлатовнинг ўзига ярашиб турган салобатли, ақлли чеҳраси, лутф ва самимияти диққатимизни тортди. У ҳар бир сўзни салмоқлаб, маромида гапирарди. Унинг фикрича, ҳамма ишнинг муваффақияти кишиларнинг кайфиятига боғлиқ «Одамнинг кайфи чоғ, руҳи тетик бўлса, бажараётган ишидан қаноат ҳосил қилса бас. Ҳамма иш ўз-ўзидан илгарилаб кетаверади», — дейди Насриддин ака завқланиб

Ромитан районидаги «Ўзбекистон» колхозида коммунист Насриддин Пўлатовга ўхшаш юқори ҳосилли ташаббускор бригадалар кўп. Улар КПСС XXV съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, зиммаларига оширилган мажбурият қабул қилганлар. Колхозда бу йил 1750 гектар майдонга чигит экилади. Хўжалик деҳқонлари съезд йилида ҳосилдорликни 35 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

Дарҳақиқат, иззат-обрў мисқоллаб йиғилади. Ҳалол меҳнат — шон-шараф келтиради. Коммунистик партия, совет ҳукумати оддий деҳқон фарзанди — Насриддин Пўлатовнинг хизматларини юксак қадрлади. Унинг кўксини мамлакатимизнинг олий нишони — Ленин ордени, қўша-қўша медаллар безаб турибди. Яқинда ажойиб коммунист, ташаббускор бригадир ҳаётида яна бир қувончли воқеа содир бўлди. Бухоро область коммунистлари ўзларининг XVIII партия конференциясида Насриддин Пўлатовни КПСС XXV съездига делегат қилиб сайладилар.

Т. НАЗИРОВ,
Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

„САВАЙ"— ИШГА ТУШИРИЛДИ

ҚЎРҒОНТЕПА (Андижон области), 21 январь. (ЎзТАГ). Қўрғонтепадаги «Савай» насос станцияси лойиҳадаги қувватга белгиланган муддатдан уч ой илгари эришди. Эндиликда бу станциянинг бешта агрегати «Савай» каналидан ҳар секундда уч куб метрдан зиёд сув олиб ховузни тўлдириш учун ана шу сувни қувур орқали 44 метр баландликка кўтариб беради. Қўрғонтепа ва Жалолқудуқ районларига қарашли хўжаликларнинг беш минг гектар пахта майдони шу станция ишга туширилиши туфайли сув билан яхши таъминланади.

Сувни кўтариб берадиган бу насос станциясининг муддатидан илгари ишга туширилиши «Андижанирстрой» трести механизациялаштирилган кўчма колоннаси Хўжаобод иккинчи участкаси қурувчилар коллективининг КПСС XXУ съездига совғаси бўлади.

Тошкент районидаги Карл Маркс номли колхоз сут-товар фермасининг пешқадам сигир соғувчиси Фарида Аъзамова ва Сония Боршова ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида йигирма бош соғин сигирнинг ҳар биридан 6 минг литрдан серқаймоқ сут соғиб олиш учун мусобақа қилишмоқда. Суратда: шу хўжаликнинг моҳир сигир соғувчилари Ф. Аъзамова ва С. Боршова иш устида.

А. Тўраев фотоси.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

ФЕРМА ЮЛДУЗИ

Мана 26 йилдирки Янгийўл районидаги Свердлов номли совхознинг пешқадам чорвадори Матлуба Султонова «оқ булоқ» дарёсини тошириб келяпти. У ўз касбини жуда севади. Шунинг учун ҳам бирор йил ёки ой йўқки, у белгиланган план ва мажбуриятини бажармаган бўлсин.

Матлуба опа билан суҳбатлашдик. Ундан «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» лойиҳасини ўқидингизми деб сўрадик.

— Ўқиш ҳам гапми, — мағрур жавоб қилди у, — гўшт етиштириш ўрта ҳисобда 15-15,6 миллион тоннага (сўйилган вазнда), сут етиштириш 94-96 миллион тоннага, тухум етиштириш 58-61 миллиард донага етказилсин, деган ибораларни ёдлаб олдим. Бу улкан вазифаларни шараф билан бажаришга муносиб ҳисса қўшиш ҳаммамиз ва ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиздир.

Шундан кейин опа сут-товар фермасида олиб борилаётган бунёдкорлик ишларига тўхталиб, сўзини давом эттирди.

— Фермамизда 1502 та қорамол бор. Соғин сигирларнинг ҳар биридан ўтган йили ўрта ҳисобдв 3000 килограммдан сут соғиб олишга эришдик. Пландаги 730 тонна ўрнига 810 тоннадан зиёд серқаймоқ сут қабул пунктларига топширилди.

Қиш ғамини ёзда егин деб бекорга айтишмаган. Биз 1061 тонна сенаж, 4300 тонна пичан, 2757 тонна силос, жамғариб қўйдик. Яна 316 бош қорамолга мўлжалланган янги типдаги молхона фойдаланишга топширилиш арафасида турибди.

Суҳбатдошимиз ферма ҳаёти, эришилган ютуқлар, галдаги вазифалардан гапиради-ю, ўзи ҳақида бирор оғиз гапирмасди. Биз ундан нега шу касбни танлаганлигини, умуман ўзи ҳақида ҳам бир оз тўхталишини сўрадик. У бир нуқтага тикилганча, ийманибгина сўз бошлади.

— Ўрта мактабда ўқиб юрган кезларим эди. Бир куни дарсдан кейин ўртоқларим билан йўлимиз тушиб, сут-товар фермасига бордик. У ердаги ишлар, соғувчилар билан танишдик. Дугоналаримнинг баъзиларига бу касб ёқмади. «Ўн йил ўқиб, соғувчи бўларканманми, буни ўқимасдан ҳам қилиш мумкин» дейишди. Бундай синчиклаб қарасам йўқ, уларнинг фикрлари тамомила нотўғри экан. Соғувчилик ҳам билим, ўқиш ва изланишни талаб қилади. Шу кундан бошлаб менда соғувчи бўлиш истаги туғилди. Ахир, бир киши 20-25 сигирни парвариш қилса, улардан кўплаб серқаймок сут соғиб олиб, эл-юрт дастурхонини маъмур қилса ёмонми?

Ана шу ўй, режалар мени фермага етаклади, дастлабки пайтлари ҳақиқатан ҳам анча қийналдим. Устозим ҳар сигирдан 2 минг килограммдан сут соққанда, мен эса 800-1000 килограммдан сут соғардим. Энди эса ўзим ёшларга устозлик қиляпман. Қарамоғимда 22 бош соғин сигир бор.

Ўтган йили ҳар бир сигирдан 3800 килограммдан сут соғиб олган бўлсам, бу йил 4000 килограммдан сут соғиб олмоқчиман. Ниятимга етиш учун астойдил ишлаяпман. Сигирлардан кўпрок сут соғиб олсам дейман. Чунки меҳнат қилсанг, ерда қолмас экан.

КПСС XXV съезди муҳокамасига тақдим этиладиган лойиҳадан ҳар биримиз ўзимиз учун тегишли хулоса чиқариб олишимиз керак. Фан-техника ютуқлари, илғорлар тажрибасини кенг оммалаштириш маҳсулот етиштиришни кўпайтиришда катта роль ўйнайди. Биз чорвадорларнинг вазифаларимиз қуйидагилардан иборат бўлиши керак.

Сигирларнинг зотини бутун чоралар билан яхшилашимиз лозим. Жайдари сигирлар ўрнини говмиш сигирлар эгаллагани сари серқаймоқ сут миқдори кўпаяверади. Афсуски, бу ишга етарлича эътибор берилмаяпти. Ҳатто бир ферманинг ўзида сигирлардан сут соғишда катта фарқ бор. Ҳамма сигирларни сермаҳсул қилишимиз даркор. Шу жойда лойиҳага қуйидаги таклифни киритмоқчиман: **ўнинчи беш йилликда барча сут-товар фермалари, чорва комплексларида соғин сигирларнинг асосий қисмини говмуш сигирлар ташкил этиши таъминлансин,** дейилса яхши бўлур эди. Говмуш сигирнинг ҳар боши икки-учта жайдари сигирнинг сутини беради. Шундагина кутилган натижага эришамиз.

Сигирлардан наслли бузоқлар олиш ҳам кўнгилдагидек эмас. Бир қисм сигирлар қисир қоляпти. Бу эса туёқ сонининг кўпайишига салбий таъсир кўрсатяпти. Мутахассисларимиз бу борада катта илмий-тадқиқот ишлари олиб боришлари, янгиликлар яратишлари лозим. Ҳар йили сигирларнинг бир қисми «ремонт»га чиқарилади. Уларнинг ўрни тўлдириб борилмаса, келгусида туёқ сони камайиб кетади-ку. Бунга асло йўл қўймаслигимиз керак.

Чорвадорлар орасида мусобақа кучайтириляпти, буни табриклаш керак. Лекин мусобақада расмиятчилик ҳоллари ҳам учраб турибди. Юксак мажбуриятлар олинади, уни бажаришга қатъий сўз берилади. Аммо айрим соғувчилар йил охирига келиб сўзининг устидан чиқмаганлиги маълум бўлади. Ўшандай ваъдабоз кишилар қаттиқ тартибга чақирилиши лозим. Сўз бердикми, устидан чиқишимиз, ваъдани бажаришимиз керак. Бу билан чорвадорлик касбимизни шарафлаймиз.

Ем-хашак базасини бутун чоралар билан мустаҳкамлашга фақат ем-хашак тайёрлаш бригадасининг аъзоларигина эмас, сут соғувчилар, молбоқарлар, бухгалтерия ходимлари — ҳамма ўз улушини қўшмоғи лозим. Ўшандагина ҳаммамиз лойиҳада белгиланган улкан вазифаларни бажаришга қўлимиздан келган ҳиссамизни қўшамиз.

Биз ферма юлдузи Меҳнат Қизил байроқ ордени кавалери Матлуба Султонова билан хайрлашар эканмиз, унга ва касбдошларига бундан ҳам юксак парвозлар тиладик.

Мавжуда ОРИПОВА,
Юнус ЗИЁДОВ,
Тошкент область, Янгийўл райони.

СОВХОЗ МУТАХАССИСЛАРИНИНГ ЎҚИШИ

Мирзачўлнинг шарқи-жанубий қисмида жойлашган «Главсредазирсовхозстрой»нинг ўқув уйида таълимнинг биринчи поток тингловчилари — Жиззах ва Сирдарё областларидаги совхозлар бош агрономлари, тармок агрономлари ва совхоз бўлимлари агрономларининг етти кунлик семинари ўз ишини тамомлади. Ўзбекистон олимлари ва етакчи мутахассислари фан ва илғор тажриба ютуқларини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига жорий этиш, комплекс механизациялаш масалалари юзасидан лекциялар ўқидилар.

Мана, яна машғулотлар бошланди. «Голодностепстрой» бошқармасига қарашли қўриқдаги хўжаликларнинг бўлим бошқарувчилари ўқишга киришдилар.

Семинарларда совхоз ишлаб чиқариши ўрта бўғини командирларидан 200 киши малакасини оширади. (ЎзТАГ).

АЛДАНГАНЛАР

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси яқинда сионизмни ирқчилик ва ирқий камситишнинг формаси сифатида қаттиқ қоралади. Бошқа халқларни камситиш, уларнинг тенглигини менсимаслик каби ирқий қарашлар сионизмнинг негизини ташкил этади. Шунинг учун ҳам Бирлашган Миллатлар Ташкилоти каби нуфузли халқаро ташкилотнинг сионизмни қоралаши табиийдир.

Сионистлар Исроил мамлакатида турмуш тарзини кўкларга кўтариб мақтаб, бошқа мамлакатлардаги яҳудийларни алдаш йўли билан эмигрантлар ҳисобига аҳоли сонини кўпайтиришга уринаётган бўлсалар ҳам, уларга бир хил кўз билан қарамайдилар. Ҳатто Исроилнинг ўзида аҳоли «олий» ва «тубан» яҳудийларга бўлинади. Сионистлар Исроилда туғилган ва Ғарбий Европа ҳамда Америкадан келган яҳудийларни «олий» табақа деб ҳисоблаб, Осиё мамлакатларидан ҳамда Шарқий Европа мамлакатларидан келган яҳудийларни иккинчи даражали одамлар деб ҳисоблайдилар.

Сионизмнинг алдовларига учиб, ўз ватанларини ташлаб Исроилга борган яҳудийлар ирқчилик нима эканини амалда кўрмоқдалар. Шарқий Европа ва Осиё мамлакатларидан борган яҳудийлар ўз мутахассисликлари бўйича иш топа олмаётганликлари, ҳар қандай қора ишларни бажаришга мажбур бўлаётганликлари сионизмнинг ирқчилик башарасини кўрсатиб турибди.

Шу ўринда «Ташкоопторг» ходими Юска Шимоновга сионистларнинг ваъдаларига учиб Исроилга борган акаси Ароннинг Тель-Авивдан ёзган хатини келтирмоқчимиз:

«Салом, қадрли биродарим. Соғ-саломат эканлигимизни сенга маълум қиламан. Мана бир йилдан буён мен ва хотиним ишсиз юрибмиз. Синагогларда ибодат қилиш учун келганларнинг ҳайр-садақаси бўлмаса очдан ўлган бўлардик. Тошкентда қассоб бўлиб ишлаганимда камчилигимиз йўқ эди, ўзинг биласан, ҳатто 8 минг сўмга уй ҳам сотиб олгандим. Энди эса... Биз уларнинг тилини билмаймиз. Бундай бебошликка чидай олмай қолдик. СССРда туғилиб ўсган ва унинг тарбиясини олган болаларимиз ва бутун оиламиз сизлардан ўз юртимизга қайтишда ёрдам беришларингни сўрайди.

Арон ва Шура Шимоновлар».

Ана шу хатнинг ўзида ирқчиларнинг СССРдан Исроилга борган яҳудийларга муносабати яққол кўриниб турибди. Шура Юнатанованинг Тошкентдаги қариндошларига йўллаган хати у ердаги «сефард»ларнинг (осиёлик, қора яҳудийлар) аҳволи қандай эканлигини кўрсатиб турибди.

«Икки йил ичида мен 10 йил ва ундан ҳам кўпроқ қаридим, деб ёзади Шура Юнатанова. Опам номидан келган хатларга чиппа-чин ишониб, оиламиз билан «Исроил жаннати»га келган эдик. Қани бу ерда ҳақиқат? Оилани боқиш учун қани иш? Бу тенгсизлик қачонгача давом этади? Оилам ўз мутахассислиги бўйича иш топиши учун уларнинг тилини ўрганиши керак. Бизни бутунлай бегона деб ҳисоблашади».

Мана, Исроилдан келган яна бир хат, уни Борис Юнатанов ёзган:

«Бизга квартира беришмаяпти, дуч келган жойда тунаб қоляпмиз. Тил билмаганлигимиз учун иш беришмаяпти. Кимдир меҳмонхонада қоровул, кимдир касалхонада фаррош бўлиб ишлашга мажбур. Аммо, иш ҳақининг ярми тунаш учун ижара ҳақи тарзида олиб қолинмоқда».

Ҳозир Тель-Авивда империалистик доираларнинг мадади билан Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қарши кампания бошлаб юборилди. Уларнинг фикрича, БМТ Бош Ассамблеясининг сионизмни қораловчи резолюцияси «антисемитизмдан» иборат эмиш. Тель-Авивдан бундай овозлар биринчи марта келаётгани йўқ. Сионистлар социализм мамлакатларида антисемитизм ҳукм сурмоқда деб жар солар эдилар. Эндиликда эса БМТ Бош Ассамблеясининг сионизм — ирқчилик ва ирқий камситишнинг бир формасидан иборат деб қоралаган резолюциясини ана шундай шовқин-сурон билан кутиб олмоқдалар. Аммо, совет халқи, жаҳондаги барча соф виждонли кишилар сионизм бошқа-ю, яҳудий халқи бошқа эканини яхши биладилар. Сионизмни, унинг ирқчилик ва мустамлакачилик идеологиясини яхши биладилар.

Яҳудий миллатидан бўлган совет кишилари хорижий мамлакатларда сионистлар томонидан ўтказилаётган «Совет яҳудийларини ҳимоя қилиш» кампанияларини ўзлари учун таҳқирлаш деб биладилар. Ҳа, бизнинг миллатимиз яҳудий. Лекин биз энг аввало Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг граждани-миз, ўз Ватанимизнинг содиқ фарзандимиз. Биз сионист «ҳимоячилар»га муҳтож эмасмиз. Биз ўз Ватанимизда яшамоқдамиз. Советлар Ватани бизнинг ҳимоячимиздир. Биз бошқа ватанга муҳтож эмасмиз.

Исроил сионизмнинг башарасини ниқоблашга ҳар қанча уринмасин, унинг ирқчилик, босқинчилик ва мустамлакачилик башараси ҳаммага равшандир.

Е. МОРДУХАЕВ,
СССР Журналистлар союзининг аъзоси.

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

◆ БЕРЛИН. Бу ерда ГДР Давлат марказий статистика бошқармасининг республика халқ хўжалик планининг 1975 йилда бажарилиш натижалари тўғрисидаги ахбороти эълон қилинди.

Ахборотда уқтириб ўтилишича, бултур ГДРнинг миллий даромади 6,6 миллиард марка миқдорида кўпайиб, 141,6 миллиард маркага етди. Миллий даромад 1974 йилга нисбатан 5 процент ошди. Саноат ишлаб чиқариши ҳажми бир йил ичида 6,4 процент кўпайди.

Ташқи савдо обороти 7 процент, аҳолининг реал пул даромадлари 4 процент ўсди. Саноатда меҳнат унумдорлиги 5,8 процент кўпайди.

КАРЛОВИ ВАРИДА ЯНГИ МАВСУМ

◆ ПРАГА. Жорий ремонт учун зарур бўлган қисқа танаффусдан кейин бундан буёнги ишга шайланган Карлови Варидаги ҳамма шифохоналар янги курорт мавсумини бошладилар. Энди курортларнинг ҳаммаси бутун йил бўйи ишлашга ўтди. Ғарбий Чехиянинг бу машҳур курортида бу йил Чехословакиянинг ҳамма жойларидан ва чет эллардан келадиган 56 мингдан кўпроқ киши даволанади. Бултур Карлови Вари бундан 1.500 кам кишини қабул қилган эди.

МОЛ АЙИРБОШЛАШ КЕНГАЙМОҚДА

◆ ВАРШАВА. Шу беш йиллик давомида Совет Иттифоқи Польшага салкам 1,2 миллионта рўзғор холодильниги, 800 мингта пилесос, 350 мингта кир ювиш машинаси, миллионтадан кўпроқ телевизор, шу жумладан 400 мингта рангли телевизор етказиб беради. Польша бозорида совет фотоаппаратлари, соатлари, радиоприёмниклари чаққон сотиб олинмоқда.

Польшанинг чет элларга чиқарадиган жами кенг истеъмол молларининг 50 процентдан кўпроғи Совет Иттифоқи улушига тўғри келади. Тўқимачилик саноати маҳсулотлари, мебель, пойафзал, косметика, спорт ва турист инвентарлари Польшанинг СССРга юборадиган энг муҳим моллари бўлади.

ҲАВАСКОРЛАР КИНОСИ КЎРИГИ

◆ СОФИЯ. Пазаржик шаҳрида кино ҳаваскорларининг кўриги «Партия байроғи остида — социализм, дўстлик ва тинчлик учун» шиори остида ўтди. БКПнинг X съезди ва КПСС-нинг XXV съездига бағишланган шу кўрик вақтида социалистик меҳнат қаҳрамонлари тўғрисидаги, заводлар ва аграр — саноат бирлашмалари ҳақидаги 93 та фильм кўрсатилади. Кўпгина фильмлар Болгария — Совет дўстлиги тўғрисида ҳикоя қилади.

СОВЕТ КЎРГАЗМАСИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

◆ БУДАПЕШТ. Венгрия пойтахтида «Совет денгиз флоти» кўргазмаси зўр муваффақият билан ўтмоқда. Турли кемаларнинг фотосуратлари ва моделлари, совет байроғи остида сузувчи кемалар қатнаб турган чет эл портларининг хариталари ва нурли паннолари СССРнинг денгизда юк ташишни, кемасозликни, океанлардаги янги йўлларни ўзлаштиришни ривожлантиришдаги ютуқларини яққол тасвирлайди.

Кўргазманинг махсус бўлими Совет Иттифоқининг шу соҳаларда Венгрия билан ва бошқа қардош социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлигига бағишланган. (ТАСС).

«КОНКОРД»НИНГ ҲОЛИ ТАНГ

ПАРИЖ, 22 январь. (ТАСС). Англия ва Франциянинг товушдан тез учадиган «Конкорд» пассажир самолёти дастлабки коммерсия рейсларига учди. Франция «Эр Франс» авиакомпаниясининг лайнери Париждан Рио-де-Жанейрога жўнади. Англиянинг «Бритиш Эйруэйс» авиакомпаниясига қарашли бошқа бир «Конкорд» Лондондан Баҳрайнга учиб кетди.

Мутахассисларнинг айтишича, «Конкорд» самолётларининг шу трассаларга учиши кўпроқ реклама характерига эгадир. «Бритиш Эйруэйс» раҳбарларининг эътироф этишларича, Лондон-Баҳрайн маршрути бўйлаб учиш фақат зарар келтиради. Бу ерда таъкидлашларича, товушдан тез учадиган лайнернинг келажаги Шимолий Атлантика устидан ўтувчи линияларда ишлатилиши билан бевосита боғланган. Чунки шу линиялар энг рентабелли ҳисобланади. Бу орада рақобатдан чўчиган Америка компанияларининг тазйиқи остида Қўшма Штатлар ҳукумати ҳамон мамлакат аэропортларида «Конкорд»нинг қўнишига рухсат бермаяпти.

ЖАҲОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИНИНГ БАЁНОТИ

ХЕЛЬСИНКИ, 21 январь. (ТАСС). Жаҳон Тинчлик Кенгаши Президиумининг бюроси жаҳон жамоатчилигига мурожаат қилиб, Ливандаги вазиятни нормаллаштиришга актив ёрдам беришга даъват этди. Бу даъватда Ливандаги аҳволнинг ғоят мушкуллашганлиги Яқин Шарқда янги қуролли можарога олиб келиши мумкин ва бутун дунёда тинчлик иши учун оғир оқибатлар рўй беришига сабаб бўлади, деб таъкидлаб ўтилади.

Ливандаги гражданлар урушу, деб таъкидлайди Жаҳон Тинчлик Кенгаши, мусулмонлар билан христианлар ўртасидаги шунчаки кураш бўлмай, балки империализмнинг ва Исроилдаги агрессив доираларнинг манфаатларига хизмат қилаётган фалангчиларга қарши тараққийпарвар ва ватанпарвар кучларнинг курашидир. Ливанда гражданлар урушининг бошланиши учун бутун масъулият фалангчилар зиммасига юкланади. Фалангчиларнинг мақсади — Яқин Шарқда империализмнинг манфаатларини ҳимоя қилишдан, Фаластин қаршилик кўрсатиш ҳаракатини тугатишдан ва Ливандаги реакцион кучларнинг сиёсий имтиёзларини сақлаб қолишдан иборат.

Хайфонлик токарь Нгуен Чонг Хой Ханой политехника институтида сиртдан ўқийди. У бўш вақтларини тасвирий санъатга бағишлаган. У яратган баъзи асарлар ВДРнинг бир қанча шаҳарларда ташкил қилинган кўргазмаларда намойиш этилди. Суратда: Нгуен Чонг Хой.

ВИА — ТАСС фотоси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ЛИМА. Кеча Перу пойтахтида «Турналар учмоқда» деган совет бадиий фильмини кўрсатиш билан бадиий кинофильмлар намойиш қилина бошлади. Бу фильмлар иккинчи жаҳон урушига бағишланган. Томошабинлар 10 мамлакатнинг, шу жумладан СССРнинг фильмларини томоша қиладилар.

◆ ЛОМЕ. Того Республикаси бу йил янги беш йиллик планни бажаришга киришади. Асосий эътибор Того экспортининг асосий маҳсулоти бўлган фосфат ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришга, шунингдек улардан ўғит тайёрлашга қаратилади.

Ўтган йили 2 миллион 900 минг тонна фосфат ишлаб чиқарилган эди. Планга мувофиқ, ҳар йили ишлаб чиқариладиган фосфат миқдори 3 миллион тоннага етказилиши керак.

◆ ВЕНА. Австрия касаба союзлари бирлашмаси сўл касаба союз блокининг аъзолари Испания темир йўлчиларининг кураши билан бирдам эканликларини изҳор қилдилар.

Улар Испания ҳукуматига юборилган телеграммада темир йўлчиларнинг забастовкаларини тўхтатиш мақсадида, иш ташлаган икки юз минг темир йўлчини армия сафига сафарбар қилишга қарши кескин норозилик билдирдилар.

(ТАСС).

ҚАТТИҚ ТЎҚНАШУВЛАР

БАЙРУТ, 21 январь. (ТАСС). Ливанда миллий ватанпарвар кучларнинг бирлашган отрядлари билан ўнг партияларнинг қуролланган отрядлари ўртасидаги қуролли тўқнашувлар кенг қулоч ёйиб, мамлакатнинг кўпгина районларида содир бўлмоқда. Ливан пойтахти ҳамон ташқи дунёдан ажралган ҳолда турибди: аэропорт, денгиз порти ёпиқ, шаҳардан чиқиладиган ҳамма йўллар ҳам тўсилган.

Ўнг партияларнинг қуролланган группалари ўзлари босиб олган ва мусулмонлар яшайдиган Карантина районидаги аҳолини кўчириш кампаниясини бошладилар. Кеча улар бу райондан мингдан ошиқ хотин-қиз, кекса ва болаларни зўрлик билан кўчирдилар. Шундан кейин бульдозерлар уларнинг уйларини кўпориб ташлади. Миллий ватанпарвар кучларнинг раҳбарлари карантиналик қочоқларга ёрдам кўрсатди. Улар пойтахтнинг ғарбий районидаги мактабларга жойлаштирилди. Беморлар ва жароҳатланганларга медицина ёрдами кўрсатилди.

Миллий ватанпарвар кучларнинг раҳбарлари, шунингдек Ливан Республикасининг муфтиси Шайх Ҳасан Холид Карантинанинг тинч аҳолисига қарши зўравонлик чораларини қатъий қоралади. Прогрессив социалистик партия раиси К. Жумблат ҳайдаб чиқарилган ҳамма аҳоли ўз жойларига дарҳол қайтарилмоғига ҳамда уларга мумкин бўлган ҳамма ёрдам кўрсатилмоғига даъват қилди.

Миллий ватанпарвар кучлар раҳбари Дамашққа қилган визити тугагач, бу ерда гапириб, Сурия раҳбарлари Ливандаги ички сиёсий кризис тўла ва узил-кесил бартараф этилишига эришишда ёрдам кўрсатишга тайёрликларини билдирдилар, деб таъкидлади.

Сурия Араб Республикаси бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри А. Х. Хаддам бошчилигидаги Сурия делегацияси бугун воситачилик миссияси билан Ливанга келди.

ҚОҲИРА, 21 январь. (ТАСС). Фаластин «Фатх» ташкилотининг Қоҳирадаги вакили Я. Авад Ливандаги воқеаларда империализм ва сионизмнинг кирдикорлари кўриниб турибди, реакцион кучларнинг режалари Фаластин революциясига ва Ливанда фаластинликлар туришига қарши қаратилганлиги эндиликда ҳеч кимга сир эмас, деди.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ЖИДДИЙ ПРОБЛЕМАЛАР

Бретань Францияда балиқчилар ўлкаси деб аталади. Бу ерда мамлакатнинг шимолий-ғарбий қисмидаги кўпчилик балиқчилар яшашади. Аммо кейинги пайтларда мамлакатда балиқчилик жуда кам фойда келтирадиган соҳага айланиб қолди. Жумладан, кейинги икки йил мобайнида моторли қайиқларни юргизиш учун ишлатиладиган ёнилғининг баҳоси 4 марта қимматлашди. Бундан ташқари 1971 йилдан бошлаб балиқ овлайдиган кемаларнинг нархи икки баравар ошиб кетди. Яна шуниси ачинарлики, Бельгия, Голландия, ГФР ва бошқа Ғарбий Европа мамлакатларидан кўплаб балиқ келтирилаётгани туфайли мамлакат балиқчилари ҳар томонлама синди. Бретань ўлкасига бориб қолган киши ҳозирги кунда бу ерда балиқчилик шуҳрати поймол бўлганлигини кўради. Балиқ овлайдиган кемалар тепасига «сотилади» деган ёзувларни тез-тез кўришингиз мумкин. Натижада кўпчилик балиқчилар, айниқса ёшлар ўзлари туғилиб ўсган жойларини ва касбларини тарк этиб, бошқа жойларга кетиб қолишга мажбур бўлмоқдалар.

Бретань, деб ёзади «Юманита» газетаси, бутун Франциядаги сингари оғир иқтисодий кризисни ўз бошидан кечирмоқда. Француз меҳнаткашлари сўл партиялар ва касаба союзларининг қўллаб-қувватлашига таяниб, бундай ночор аҳволга қарши, миллий балиқчиликни ҳимоя қилиш учун, ёнилғи ва балиқчилик жиҳозлари нархининг ошиб бораётганлигига қарши зарур чоралар кўрилишини қатъий талаб қилмоқдалар.

Францияда фақат балиқчилик соҳасидагина эмас, балки экономиканинг ҳамма тармоқларида меҳнаткашларнинг муҳтожлиги кучайиб бормоқда.

Германия Федератив Республикаси хўжалик министрлиги хабарида қатор Ғарбий Европа мамлакатларида нарх-навонинг қимматлашиб бораётганлиги меҳнат аҳли елкасига оғир юк бўлиб тушаётганлиги айтилади. Чунончи, министрликнинг маълумотларида қайд этилишича ўтган йили Ирландияда муҳим молларнинг нархи 20,9 процент, Бельгияда 12,8 процент, Люксембургда 10,7 процент, Швейцарияда 6,8 процент, ГФРда 6,0 процент кўтарилган. Бу йил ҳам юқорида қайд этилган мамлакатларда нарх-навонинг бундан ҳам кўтарилиши кутилмоқда.

Капиталистик дунёнинг йирик мамлакатларидан бири бўлмиш Япониянинг импорти ўтган йили 12,6 процентга қисқарди. Агар бу миқдорни пул билан тақосланса 59.490 миллион долларни ташкил этади. Шуниси характерлики, кейинги ўн уч йил мобайнида Япония импорти биринчи марта шундай катта зарбага учради. Кўпчилик мутахассисларнинг таъбирларига кўра, мамлакатда иқтисодий тушкунлик туфайли молларга бўлган талабнинг камайиб кетганлиги бунга асосий сабаб бўлаётир.

Қатор мамлакатларда экономикада юз бераётган қийинчиликларнинг оғирлиги асосан меҳнаткашлар гарданига тушаётганлиги туфайли улар маъмурларнинг ўзбошимчаликларига қарши кураш майдонига чиқмоқдалар. Баъзи ҳолларда уларнинг кураши ғалаба билан якунланмоқда. Чунончи, Нью-Йоркдан олинган хабарда Висконсин штатидаги Мадисон шаҳрида ўқитувчиларнинг икки ҳафталик забастовкаси ғалаба билан тугаган. Улар иш ҳақининг бир қадар оширилишига эришдилар. Шундан кейингина шаҳар мактабларида машғулотлар бошланган.

Пенсильвания штатининг Питтсбург шаҳрида ўқитувчиларнинг ҳаққоний талабларини қондириш ўрнига маҳаллий маъмурлар ўзбошимчалик йўлига ўтдилар. Шундан сўнг маориф аҳли иш жойларини тарк этиб, забастовка ҳаракатини бошладилар. Натижада шаҳардаги 62 минг бола ва ўсмир 7 ҳафтагача мактабларга боролмай қолдилар. Шундан сўнг маъмурлар ўқитувчиларнинг иш ҳақларини бирмунча оширишга ҳамда тўлиб-тошиб кетган синфлардаги ўқувчилар сонини қисқартиришга мажбур бўлдилар.

Бундай кураш тўлқинлари бошқа қатор капиталистик мамлакатларда ҳам рўй бермоқда. Баъзи ҳолларда уларнинг курашлари ғалаба билан якунланса, баъзи ҳолларда оқибатсиз қониқарсиз қолаётир.

Тошкент области. Бекобод ўрмон хўжалиги ходимлари кўчат ва қаламчаларни ҳозирданоқ тайёрлай бошладилар. Ўрмончилар кейинги йилларда катта майдонда теракзорлар барпо қилишди. 150 минг дона чинор, тут ниҳоллари ўтқазилди. 5 гектар ерга қаламча кўчат қилинди. Суратларда: (чапдан) 4-«Далварзин» совхози территориясидаги «Мўйинқум» массивининг Асорқул Мустафоқулов бошлиқ участкасида қаламчалар тайёрлаш, илғор механизатор Акром Қирғизов (ўртада) ва ишчилар Каримберди Қўлдошев билан Муҳаммад Қорабоевлар.

Т. Маҳкамов фотолари.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ҚОДИРОВНИ БИЛГАН БОРМИ?

Сизга Белоруссия ССР Брест область Белозёрск шаҳридаги 2-ўрта мактабнинг «Жасорат» қидирув группаси комсомоллари мурожаат этишмоқда. Мактабнинг қидирув группаси 3 йилдан буён 130-тезкор бомбардимончи авиаполк учувчиларини қидирмоқда. Улар Улуғ Ватан урушининг биринчи кунларида бизнинг районимиз территориясида ҳалок бўлганлар. Шу вақт ичида ўша оғир кунлардаги жанговар учишларнинг барча иштирокчилари топилди. Уларнинг ҳоки қардошлик мозорларига келтириб қайта кўмилди. Ҳозирги кунда бизнинг ёш шаҳримизда уларнинг номини абадийлаштириш учун улкан ёдгорлик қурилмоқда. Ҳалок бўлган учувчиларнинг жасадларини қабрга қўйиш маросимига ўша жангларда иштирок этган кишилар, ҳалок бўлган жангчиларнинг қариндош-уруғлари, дўстлари келишди.

Қардошлик мозорига кўмилган жангчилар орасида ўзбекистонлик Ғаппор Александрович Қодиров ҳам бор. Шу кунгача биз унинг қариндош-уруғлари, дўстларини қидириб топа олмадик. Фақат бизга шу нарса маълумки, Ғаппор Александрович Қодиров 1917 йилда туғилган, Совет Армияси сафига Тошкентдан чақирилган; Онаси Ҳатиса Қодирова Улуғ Ватан урушигача Тошкент область Янгийўл районидаги Свердлов қишлоқ Советига қарашли «Авангард» колхозида яшаган.

Яна бизга шу нарса маълумки, Г. А. Қодиров отувчи-радист бўлган. 130-тезкор бомбардимончи авиаполкда кичик сержант унвонида хизмат қилган.

Урушнинг биринчи куни. Учувчи кичик лейтенант Павел Борисович Шахматовнинг экипажи, штурман, кичик лейтенант Владимир Иванович Пасуцкий ва отувчи-радист сержант Ғ. А. Қодировлар 22 июнда куннинг биринчи ярмида фашистларнинг Бяло-Пдляска яқинидаги аэродромига ҳужум қилиш учун кўкка кўтарилишди. Қодировнинг ўзи битта самолётни уриб туширди. Бу жангдан экипаж аъзолари омон қайтишди. 24-25 июнь куни уларнинг самолётлари Брест — Москва шоссесида фашистларнинг колоннаси устига бомба ташлади. 25 июнда пешинда Қодировнинг самолётига душман ўқи тегиб ўнг томондаги мотор зарарланди. Фашистлар қайта ҳужум қилиб самолётни ёндириб юборишди. Учувчи П. Шахматов самолётдан сакраб тушиб чил-парчин бўлди. Ёнаётган самолёт ерга жуда яқин эди. Штурман В. И. Пасуцкий сакраб тушиб оёқларини синдирди ва асир олинди. 1945 йилда Совет Армияси томонидан озод қилинди. Ҳозир у ҳаёт. Ғ. Қодиров эса самолётда ўлдирилди.

Самолёт қулаган жой бизга маълум. Учувчиларнинг жасад қолдиқлари ҳарбий ҳурматга мувофиқ қайта кўмилди. Учувчи П. В. Шахматовнинг қариндош-уруғлари топилди. В. И. Пасуцкий билан алоқа ўрнатилди. Фақат Ғ. Қодировнинг қариндош-уруғларини топа олмаяпмиз. Бизга шу ишда ёрдам беришингизни сўраймиз.

Ҳурмат билан: «Жасорат» қидириш группасининг комсомоллари.

Белозёрск шаҳри.

ОКЕАН ҚЎЙНИГА ҚЎЛ СОЛИБ

ТАБИАТ ВА ИНСОН

Ҳозир жанубий ярим шардаги уч денгиз — Тасман денгизи, Корал денгизи ва Фижи денгизи туташган жойда Совет Иттифоқининг «Дмитрий Менделеев» деган илмий кемаси турибди. Экспедиция бошлиғи профессор Л. Пономарева СССР Фанлар Академиясининг океанология институтига: «Биологик программага мувофиқ дастлабки комплекс тадқиқотлар ўтказилди, турли чуқурликлардан денгиз ҳайвоноти намуналари йиғилди», — деб радиограмма юборди.

Совет олимлари ўнинчи беш йилликда дунё океанини комплекс равишда тадқиқ этиш ишларини кенгайтиришлари лозим. «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасида улар олдига шундай вазифа қўйилган.

— «Дмитрий Менделеев» экспедициясининг илмий программаси шу вазифа билан чамбарчас боғланган, — деди рейс ташкилотчиси — океанология, эволюцион физиология ва биохимия мутахассислари, СССР Фанлар Академияси зоология институти ҳамда Ломоносов номли Москва давлат университетининг олимлари ишлашяпти. Бу ишларнинг асосий вазифаси — океан сувининг бағридаги тирик организмларни, энг муҳими эса сув тубидаги организмларни ўрганишдан иборат. Хўш, олимлар нима учун шу организмларга қизиқиб қолганлар?

Катта чуқурликлардаги зўр босим, зулмат ва совуқ шароитда ҳаёт бўлиши мумкин эмас, деган фикр жаҳон фанида узоқ вақтлардан бери ҳукм суриб келарди. Совет олимлари «Витязь» кемасида сузган чоғларида бу фикрга муҳим тузатиш киритдилар. Масалан, Куриль-Камчатка новининг 6-11 километр чамаси чуқурлиги тубидан денгиз юлдузлари, типратиконлари ва баъзи хил балиқлар топиб чиқарилди. Бу кашфиётнинг илмий аҳамияти ниҳоятда катта. Гап шундаки, улкан сув қатлами остидаги мангу зулматда ҳайвонот ғоят секин ўсади. Топилган боғи мавжудотлар организмининг тузилишида қадимги қиёфа сақланиб қолган. Шу билан бизнинг ҳайвонот дунёси эволюциясининг суръатлари тўғрисидаги тасаввуримиз кенгайди. Иккинчи томондан шу мавжудотлар организмнинг турлича яшаш шароитларига мослашиш имкониятларидан далолат беради. Катта чуқурликлардаги ҳаётга биологик мослашиш механизмини очиб бериш мутахассисларнинг муҳим ва жозибали вазифаларидан биридир.

Океанология институтининг олимлари чорак асрдан бери чуқур сув ҳайвонотларини тадқиқ этиш билан шуғулланиб келмоқдалар. «Дмитрий Менделеев» шу сафарида илмий ишларининг кўпини Австралия ва Янги Зеландия яқинидаги қитъасимон сув ости қиямаликларида, шунингдек океаннинг шу атрофдаги катта чуқурликларида олиб боради. «Мовий» қитъанинг шу районлари қарийб ўрганилмаган. Бу экспедиция дунёдаги зоологларга кутилмаган қизиқ-қизиқ натижалар келтириши мумкин.

Бизнинг тадқиқотчилар билан бирга австралиялик ва янги зеландиялик ҳамкасблар ҳам ишлашади.

Шундан сўнг «Дмитрий Менделеев» муз қитъа теварагидаги сувнинг биологик маҳсулдорлигини ўрганиш учун жанубга — Антарктидага йўл олади.

— «Дмитрий Менделеев»нинг сузиши уч ярим ой давом қилади, — деди пировардида олим. — Олинган натижалар илм-фанни денгиз организмларининг ҳаёти, уларнинг эволюцияси тўғрисидаги қимматли маълумотлар билан бойитади, дунё океанининг биологик ресурсларини чамалашга янгича ёндашув йўлларини ишлаб чиқишга кўмак беради.

Р. АХМЕДОВ, ТАСС мухбири.

АХБОРОТ

БУХОРО

Бунёдкорлар туҳфаси

«КПСС XXV съезди очиладиган кунгача биринчи квартал планини бажарамиз!» деган шиор остида меҳнат қилаётган «Узсельхозтехника» Бухоро область бирлашмасига қарашли Чорбакир кўчма механизациялашган колоннаси қурувчилари январь ойи топшириғини муддатидан ўн кун илгари адо этишди. Шу вақт ичида қарийб 80 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди.

Илғор коллектив ой охиригача Свердлов районининг Свердлов номли колхозида озуқа цехи, Қоракўл районининг «Ленинград» колхозида типовой молхона биноларини қуриб фойдаланишга топширишмоқчи. Бухоро районидаги «Бухоро» колхозида 600 бош қорамолга мўлжалланган чорвачилик комплекси, Конимех районида донадор ем-озуқа тайёрлаш заводи қурилишларида иш жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

Ҳайкалтарошнинг медали

Ленинградлик таниқли ҳайкалтарош Борис Александрович Свининнинг номи Навоий шаҳар меҳнаткашларига яхши маълум. Унинг ижодига мансуб «Фарҳод», «Ўзбекистон дарёлари», «Аждарҳо» деб номланган монументаль асарлар шаҳарнинг «Фарҳод» маданият саройи майдонидан ўрин олган. Яқинда Б. Свинин ана шу улуғвор ишлари учун СССР Бадиий академияси президиумининг олтин медали билан тақдирланди.

Изланувчан ва тиниб-тинчимас санъаткор Борис Свинин шу кунларда буюк мутафаккир шоир Алишер Навоийнинг ҳайкалини яратиш устида иш олиб бормоқда. Бу ҳайкал Навоий шаҳрининг энг обод ва гавжум ерига ўрнатилади.

Эсдалик тракторлари

Яқинда Бухорода илғор механизаторларга эсдалик тракторлари топширишга бағишланган тантанали маросим бўлди. Олтой трактор ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи Бухоро областининг меҳнатда ўрнак кўрсатган пешқадам механизаторлари учун «Т-4А» маркали эсдалик тракторларини тайёрлаб жўнатишган эди.

Бундай тракторлар билан тақдирланган механизаторлар орасида Қоракўл районидаги Киров номли колхоздан Мубин Туркманов, Бухоро районининг «Бухоро» колхозидан Султон Шодиев, Шофиркон районидаги Ильич номли совхоздан Николай Чепрасов, Олот районининг «Ленинград» колхозидан Чори Қиличев, Вобкент районидаги «Ленинград» колхозидан Мажид Рамазанов ва бошқалар бор.

Саломатлик факультети

Область ички ишлар бошқармаси қошида икки йиллик саломатлик факультети иш бошлади. Унинг ўқув программасига «Шахсий ва жамоатчилик гигиенаси», «Зарарли одатларга қарши кураш», «Медицина — саломатлик посбони» сингари 40 дан зиёд темалар киритилган.

Машғулотларни олиб боришга областнинг энг яхши врачлари жалб этилди. Факультетнинг дастлабки машғулотларида шаҳар санитария маорифи уйининг врачи О. Сотликов, область болалар касалхонаси бош врачи А. Акбашевлар мазмунли ва қизиқарли лекция ўқидилар. Саломатлик факультети тингловчилари 70 кишидан ошди.

Янги кинотеатрлар

Республика Қишлоқ қурилиши ҳамда Қурилиш министрликлари бу йил Бухоро областида кенг экранли тўртта янги кинотеатр қуришни планлаштирдилар. Жумладан Бухоро ип-газлама комбинати уй-жой районида 600 ўринли, Свердлов район марказида 400 ўринли ёзги кинотеатр, Шофирконда ва Ромитан районининг Янгибозор посёлкасида қишки кинозаллар бунёд этилади. Кинотеатрларнинг замонавий лойиҳаларини «Гипрокино» давлат лойиҳалаш институтининг Тошкент филиали мутахассислари тайёрлашган.

Ҳозир Бухоро областида 261 та кенг экранли кино қурилмалари ишлаб турибди. Тўққизинчи беш йилликнинг ўзида 4850 ўринли 13 та янги типовой кинотеатр ишга туширилди.

ТУБАНЛИК

ФЕЛЬЕТОН

Чироқчи районидаги «Кўкдала» совхозида чорва учун ем-хашак жамғариш давом этаётган кунлар эди. Тушга яқин моторлар овози тиндида, далалар жимжит бўлиб қолди. Бу сокинликни олисдан келаётган юк автомашинасининг шовқини бузди. Машинани аста ҳайдаб келаётган шофер Йўлдош Нурматовнинг кўзи ер бағирлаб ётган бир нарсага тушди.

— Нима у? Наҳотки, одам бўлса?!

Нурматов машинасини аста тўхтатиб, шошилганича кабинадан сакраб тушди. Қай кўз билан кўрсинки, бир азамат йигит қоп-қора қонга беланган ҳолда ётарди. Оғзи-бурни тўла тупроқ.

— Аваз! Сенга нима қилди, Аваз?!

Шофёр чалажон ҳолда ётган йигитни таниб қолди. Уни терлаб-пишиб машина кабинасига чиқариб олди-да, зудлик билан «Кўкдала» совхози касалхонасига етказди. Бу ерда дурустроқ тиббий ёрдам бўлмагач, дўстёрлари бемор Аваз Холмуродовни Қарши шаҳрига — область касалхонасига олиб боришди. Беаёв калтак зарбидан қаттиқ шикастланган беморга шошилинч ёрдам кўрсатилди.

Аваз Холмуродов ҳақида икки оғиз сўз: У эндигина 46 ёшга қадам қўйди. 25 йилдан буён «Кўкдала» совхозида тракторчилик қилади. Меҳнатсеварлиги ҳамда соф виждонлилиги билан эл-юрт ҳурматига сазовор бўлган. Тўққиз фарзанди бор.

— Пешона тер тўкиб, топган ноним ҳалол нон. Фарзандларимни бир умр ҳалол оним билан боқаман. Ўстираман, ўзимдай меҳнатсевар бўлиб етишишсин, — дер эди дўстлари билан суҳбатда Аваз.

Виждони она сутидек покиза бўлган бу оддий тракторчи доимо давлат ва халқ мулкини ўз шахсий нарсаларидан афзал билиб сақлашга ҳаракат қилди. Унинг бу фазилати кўпчиликка маъқул бўлса-да, баъзиларнинг ғашини келтирар эди.

1975 йилнинг 30 июль куни тонгда Аваз ўзига бириктилган юк ташиш трактори билан далага отланди. Совхоз ем-хашак базасига талай сомон элтиб топширди.

Соат ўн иккиларда А. Холмуродов тракторга тиркалган аравага яна сомон юклади. Уни ем-хашак базасига элтиб топшириш учун идорадан тегишли ҳужжат олиши керак. Ана шу мақсадда турганида, унга «Кўкдала» совхозининг биринчи бўлими бошқарувчиси Абдураҳмон Хушмуродов билан совхоз бош инженери Хўжаёр Ориповлар дуч келишди.

— Аваз, — гап бошлади Хушмуродов. — Қайнатамнинг қаерда яшашини биласан-а?

— Биламан, — кутилмаган саволдан ҳайрон бўлди тракторчи йигит. — Совхозимизнинг 4-бўлимида турадилар.

— Яхши. Билар экансан. Гап бундоқ, Аваз. Мана шу сомонни қайнатамникига олиб бориб ташлайсан.

— Нима дедингиз, хўжайин?!

— Тракторнинг тар-тарида қулоғинг кар бўлганми дейман?! — ўшқирди Хушмуродов.

— Йўғей! Яхши эшитаман...

— Эшитсанг, нега ўзингни гулликка соласан?! Тележкадаги сомонни қайнатамнинг уйига олиб бориб ташла, деяпман!

Тракторчи йигит, бу қандай гап бўлди, дегандай ҳайрон бўлиб қолди.

— Ўйлаб гапиряпсизми, хўжайин? Ахир, бу давлат мулки-ку!

Бўлим бошқарувчиси билан тракторчи орасидаги даҳанаки жангни бир четкада кузатиб турган бош инженер Хўжаёр Орипов гапга аралашди:

— Ҳой, Аваз, намунча закон сўқасан?! Ўзингдан катта лавозимдаги одам бир иш буюргандан кейин, хўп ака, демайсанми?!

Аваз бош инженерга бошқача қараш қилди.

— Менга қаранглар, ўртоқлар! Ахир, сизлар мени жиноятга бошлаяпсизлар-ку!

— Сен кимсан ўзинг? Оддий бир тракторчисан! Бизларнинг буйруғимизни сўзсиз бажариш сенинг вазифанг, ҳа! — яна баландроқ чиқди Хушмуродов.

— Бу хилдаги буйруқни бажара олмайман! Жиноят қилиб, ўз виждонимга доғ туширишга, бола-чақаларим олдида юзи қора бўлишга рози эмасман!

— Ҳали шунақами?! Буйруғимизни бажармайсанми?! — деди бош инженер.

— Бажармайман, дедимми, бажармайман! — тракторчи йигит Ориповга қаради. — Ўртоқ Хўжаёр Орипов, ҳеч бўлмаса, сиз тушунсангиз-чи! Ахир, сиз кимсан совхозимизнинг бош инженерисиз! Наҳотки, кўра-била туриб, давлат мулкини талон-тарож қилсак?!

Хўжаёр Орипов ҳеч кимдан бунчалик оғир сўз эшитмаган эди. Ўт-олов бўлиб кетди. Унинг ёнида дағ-дағ титраб турган Хушмуродов ҳам ёвуз бир ҳолатга келган эди. Инсон қиёфасини йўқотган икки шахс бир сўзли йигитга йиртқичларча ташланишди. Қўлларига тушган нарсалар билан дўпposлашди, оғзи-бурнига тупроқ тиқишди. Уни ўлган фаҳмлаб:

— Гўштларингни қузғунлар таласин! — дейишди-да, сеҳргар жодугарлардай бир зумда қайларгадир йўқолишди.

Кўп кунлардан бери беҳуш ётган Холмуродов 12 августда кўзини очди. Ёвуз ниятли икки кимсанинг қилмишлари ҳақидаги гап-сўзлар бу орада Қашқадарёга тарқалган эди. Лекин негадир тегишли органлар жиноятчи Хушмуродов билан Ориповни қўлга олишга шошилишмасди.

Ҳамма ҳайрон. Нимага бундай бўляпти? Жабрланувчи Аваз Холмуродов ҳамда унинг оила аъзолари Чироқчи район прокурорига, Қашқадарё область ички ишлар бошқармасига ҳамда область прокурорига қатор хатлар билан мурожаат қилишди. Бу идоралардаги «ишчан» ўртоқлар эса шикоятчиларга ўз вақтида жавоб мактублари йўллашди. Афсуски, бу хатларнинг бирортаси ҳам жабрдийда Аваз Холмуродовга наф келтиргани йўқ. Жиноятчилар ҳали ҳам ҳеч нарса қилмагандай ва ҳеч нарса бўлмагандай ялло қилиб юришибди. Бу юз тубан кетиш, меҳнаткаш инсонни ҳақоратлаш ва унинг шаънини топташ эмасми?! Наҳотки, шундай шахслар тегишли жазосини олмаса?!

Оддий тракторчи Аваз Холмуродов сингари давлат мулкини кўз қорачиғидай сақловчи соф виждонли кишилар бизда жуда кўп. Улар ҳамиша юксак қадрланадилар.

Юз ўлчаб, бир кес, деган гап бор. Фельетонимиздаги жумбоқлар балки ҳал бўлиб кетгандир, деган андиша билан уни босмага топширишдан олдин Чироқчи район ижроия комитетига телефон қилиб, Хушмуродов билан Орипов устидан қўзғатилган жиноий ишнинг оқибати нима бўлганлигини сўраганимизда:

— Эй, бу иш, албатта, ҳал бўлади, жиноятчилар жазоланмай қолмайди. Дело Китоб район халқ судига жўнатилган, — деди район ижроия комитети раиси ўртоқ Х. Тайлоқов.

Шу заҳоти Китобга телефон қилиб, район халқ судининг масъул ходими ўртоқ Орипов билан сўзлашдик.

— Хабарим бор, ўша дело бизга келган эди. 17 декабрь куни қайта тергов учун Чироқчи район прокурорига жўнатиб юборганмиз, — хотиржам жавоб қилди у.

Хуллас, сансалорлик давом этмоқда.

Усмон ЮСУПОВ.

Тошкент. Тўқимачилар саройи қошида ташкил топган «Ойдинлар» ҳаваскорлик ансамбли томошабинларга танилиб қолди. Суратда: ансамбль қатнашчиларидан О. Қурғанбоева билан А. Саидназарова.

З. Мирғиёсов фотоси.

София Ҳамидовна МИРКАМОЛОВА

Профессор, геология-минерология фанлари доктори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган геолог, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети палеонтология кафедрасининг мудири София Ҳамидовна Миркамолова 1976 йил 22 январда тўсатдан вафот этди.

У умрининг 35 йилини университетнинг геология факультети декани ва кафедра мудири лавозимида ишлашга бағишлади. София Ҳамидовна студентлик чоғлариданоқ ўз тақдирини геология факультети ва геология ихтисоси билан боғлади. У факультет ҳузурида стратиграфия ва геохронология проблема лабораториясини ташкил этди. С. Ҳ. Миркамолованинг илмий фаолияти СССР ва унинг ташқарисида ҳам кенг довруғ ёйди.

Унинг раҳбарлиги ва иштирокида Ўрта Осиё полиогения системаси юзасидан бир қанча монографиялар ёзилди. С. Ҳ. Миркамолова ёш мутахассисларни тарбиялаш ва ўқитишга ғоят катта эътибор берди. Унинг шогирдлари мамлакатимизнинг кўпгина районларида ишламоқдалар. Уларнинг кўпчилиги юксак унвонларга, илмий даражаларга сазовор бўлган.

София Ҳамидовна жамоатчилик ишларида актив қатнашди. Узоқ йиллар Киров район «Билим» жамияти бўлимининг раиси бўлиб ишлади.

С. Ҳ. Миркамолованинг меҳнати партия ва ҳукумат томонидан юксак баҳоланиб, у Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва СССР медаллари билан мукофотланди.

Йирик олим, коммунист, ажойиб ўртоқ ва дўстимиз С. Ҳ. Миркамолованинг хотираси қалбимизда ҳамиша сақланиб қолади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — Москва. 18.15 — Тошкент. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.55 — «Иқбол» программаси. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Концерт. 20.10 — «Оламга саёҳат». 21.00 — «Ахборот». 21.20 «Ғазал кечаси». 22.00 — «Вақт». 22.30 — «Партия планлари — халқ планлари». 22.50 — Концерт. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25 — Тошкент. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 11.50 — «Ҳаммаси ўз ўғлонларим» (телефильм). 12.15 — Ўқув кўрсатуви. 18.15 — Москва. 21.20 — «Экранда — Чарли Чаплин иштирок этган фильмлар». УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.55 — Тошкент. 19.00 — Ўқув кўрсатуви. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 «Жонгинам» (телевизион бадиий фильм). 21.35 «Спорт ва меҳнат — бир-бирига ҳамдам».

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/I да Алжонларим, 24, 25/I да Уйланиш.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23/I да Ҳижрон, 24/I да Ужарлар, 26/I да Олифта.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/I да Биринчи бўса (12.00).

Кино

Афоня — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», «ҚОЗОҒИСТОН», (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «БИЛИМЛАР УЙИ» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (9.45, 11.30, 13.15, 15.00, 16.45, 18.30, 20.15, 22.00) «МОСКВА» (10.00, 11.30, 13.00, 14.30, 16.00, 17.30, 19.15, 20.45).

Очкўзликка қарши маккорлик (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

Делфин куни — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун), «ВОСТОК» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 21.45).

Ивановлар оиласи — «ЧАЙКА» (16.00, 20.00).

●

Ўзбекистон ССР Геология министрлиги

ЎРТА ОСИЁ ГЕОЛОГИЯ ВА МИНЕРАЛ ХОМАШЁЛАРИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

фойдали қазилмалар геологияси бўлими мудири (фан доктори ёки кандидати) вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: 700000, Т. Шевченко кўчаси, 15-уй.

●

ЎРТА ОСИЁ РАНГЛИ МЕТАЛЛУРГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ВА ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

автоматика лабораториясининг катта илмий ходими;

оғир рангли металлар пирометаллургияси лабораториясининг кичик илмий ходими.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: 700100, Тошкент шаҳри-100, Ш. Руставели кўчаси, 45-уй.

●

БУТУНИТТИФОҚ ҚОРАКЎЛЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ 1976 ЙИЛ УЧУН

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кундузги аспирантурага: селекция ва уруғчилик;

сиртқи аспирантурага: ўсимликшунослик, қишлоқ хўжалик молларини боқиш ва боқиш технологияси;

кундузги ва сиртқи аспирантурага: шахсий зоотехника.

ҲУЖЖАТЛАР — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 703000, Самарқанд шаҳри-300, К. Маркс кўчаси, 47-уй.

●

«УЗСЕЛЬХОЗТЕХНИКА»нинг МАРҒИЛОН РЕМОНТ ЗАВОДИ ҲАММА КОРХОНАЛАРДАН ГАЗ-69 АВТОМАШИНАЛАРИНИ КАПИТАЛ РЕМОНТГА ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: 713767, Фарғона область, Охунбобоев район, Қоракўшчи қишлоқ Совети.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000 ГСП Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР

Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.

Р. 03159. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. В. — 18.